3MICT

Засідання дев'яте (Середа, 28 лютого 2018 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції, виступи народних депутатів України	3
Ратифікація Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків	18, 38
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку виїзду дитини за межі України»	19
Заява фракцій «Народний фронт» і Радикальної партії Олега Ляшка	27
Внесення змін до законів України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та «Про фізичну культуру і спорт»	28
Заява фракції «Блок Петра Порошенка» і групи «Партія «Відродження»	37

Рейтингове голосування проекту Закону	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гарантій підвищення	
спортивної майстерності молоді»	38
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	45
Заява фракцій Об'єднання «Самопоміч» і «Батьківщина»	45
Розгляд проекту Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Формування та реалізація державної молодіжної політики в Україні	
в умовах децентралізації»	47

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 28 лютого 2018 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу заходити до залу і приготуватися до реєстрації.

Готові, колеги? Прошу провести реєстрацію.

Зареєструвалися 345 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Колеги, сьогодні день народження народних депутатів України Володимира Володимировича Зубика, привітаймо його з днем народження (Оплески), і єврооптиміста Олексія Петровича Мушака (Шум у залі). Не розпалюйте міжфракційну ворожнечу в залі.

Колеги, хочу вам повідомити, що щойно до Верховної Ради України надійшов надважливий законопроект «Про національну безпеку України» (Оплески). Цей законопроект є, безумовно, пріоритетним, я невідкладно направляю його на розгляд профільного комітету і даю доручення невідкладно його розглянути. Цей надважливий закон у час, коли Україна бореться з російською агресією, він важливий і для реформи сектору безпеки, і для істотного просування на нашому шляху до НАТО. Сподіваюся на швидкий розгляд цього законопроекту, поданого Президентом України.

Хочу також повідомити, що ми сьогодні разом з Прем'єрміністром України Володимиром Гройсманом, з міністрами, з народними депутатами — головами комітетів презентуємо дорожню карту законопроектів, пріоритетних для європейської інтеграції України. Це перелік із 57 законопроектів, які спільно напрацювали комітети Верховної Ради України і Кабінет Міністрів України, 20 з них вже готові до розгляду і прийняття. Цей перелік із 57 законопроектів — не просто технічний план, це головне стратегічне завдання для Верховної Ради України нашого скликання. Тож запрошую голів комітетів

о 14 годині долучитися до презентації нашого спільного, парламенту та уряду, плану дій у конференц-залі парламенту. Це наша спільна робота і наша спільна відповідальність. Успіх – у єдності!

А тепер, колеги, переходимо до питань порядку денного. Хочу нагадати, що сьогодні середа, і ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів. Прошу всіх, хто має намір виступити з трибуни Верховної Ради України, записатися на виступ.

Вілкул Олександр Юрійович. Будь ласка.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Передаю слово Скорику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скорик, будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Фракція політичної партії «Опозиційний блок». Шановні громадяни України! Шановні колеги! Шановна президіє! Для будь-якої нормальної європейської країни головною цінністю є людське життя і здоров'я. Україна є найбільшою за площею, сильною і могутньою європейською державою.

Вчора сталася чергова жахлива подія під Верховною Радою, коли в результаті зіткнень постраждали два національні гвардійці. Неприпустима подія. У цьому контексті хочу звернутися до керівництва правоохоронних органів, до керівництва держави і нагадати, що ті люди, які 2015 року вбили національних гвардійців, яким присвячена пам'ятна дошка на будинку Верховної Ради, до сьогодні не покарані. Як не покарані всі ті люди, які несуть відповідальність за події 2014 року на Майдані, за події 2 травня в Одесі та багато інших.

Якщо ми не згадаємо, що перед законом всі рівні, якщо ми не зрозуміємо, що закон повинні виконувати всі, незалежно від того, називаєш ти себе активістом чи простим громадянином, у нас ніколи не буде ладу в державі. Якщо ми не зрозуміємо, що ми всі – громадяни України, що серед нас немає ворогів чи друзів, коли йдеться про виконання закону і Конституції, ніколи не буде ладу в Україні.

Я звертаюся до вас, шановні колеги, до керівництва правоохоронних органів: ми маємо зробити все для того, щоб винні у всіх резонансних подіях останніх чотирьох років були покарані, щоб в Україні знову запанував закон і конституційний лад. Я дуже на це сподіваюся і закликаю народних депутатів об'єднатися саме навколо цих цінностей. Дякую за увагу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Вадатурський передає слово для виступу Сергію Соболєву. Будь ласка, пане Сергію.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Вчора парламент прийняв, на мою думку, абсолютно правильне рішення, не допустивши розвалу річкової галузі, як це сталося з морськими портами. Ми ухвалили рішення направити обидва законопроекти до профільного комітету для внесення єдиного законопроекту, який не дозволить зробити те, що зробили з морськими портами за останній рік, після експерименту з Адміністрацією морських портів України.

Проілюструю на прикладі Бердянського морського торговельного порту. Тільки за останній рік перевалка вантажу впала вдвічі, дохід — у 2,5 разу, чистий прибуток — у 2 рази, податки, сплачені до бюджетів усіх рівнів, — більш як у 2,5 разу. Якщо за позаминулий рік до бюджетів усіх рівнів сплачено майже 400 мільйонів гривень, минулого року ледь дотягли до 149 мільйонів. Оце наслідки господарювання Адміністрації морських портів України, яка за потурання міністра Омеляна і профільного тепер вже першого заступника міністра Лавренюка довела галузь, фактично, до розвалу.

Подивіться, що сталося з Миколаївським морським торговельним портом. Потужне підприємство, на якому працювали сотні людей, на сьогодні ϵ , фактично, перевалочною базою, зда ϵ в оренду портове господарство. Херсонський морський торговельний порт, інші порти втратили ті обсяги перевалки, які вони наростили після агресії Російської Федерації, що ϵ безпрецедентним.

Думаю, що в цій ситуації треба замислитися, куди нас тягнули автори річкової реформи. Чи не тим самим шляхом? Створили державне підприємство «Адміністрація річкових портів», щоб посадити на нуль всі змоги, досягнуті за останні три роки щодо перетворення річок України на потужні річкові шляхи.

І ще одне питання, яке я хочу порушити. Три тижні тому я звернувся з цієї трибуни до Служби безпеки, Національного антикорупційного бюро і Генеральної прокуратури з приводу знищення 20 бойових танків через недоброякісні мастила компанії «Агрінол». За три тижні жодної інформації не надійшло. Якщо державні органи не цікавляться тим, що відбувається, як армія розпоряджається тими коштами, які збирають по крихтах із кожного з нас, я на цьому не зупинюся. До тих пір, доки не буде встановлено факт фактичного знищення бойової техніки...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

СОБОЛЄВ С.В. ... знищення найбільшого складу біля міста Слов'янська, де раптом загорілися всі пально-мастильні матеріали, де, зокрема, зберігалися і пально-мастильні матеріали фірми «Агрінол», я переконаний, ми ніколи не зрозуміємо, чому мільярди, які спрямовуються на фронт і на армію, потім перетворюються на мільйони, які ми не можемо ніде знайти.

Я вимагаю відповіді від СБУ і НАБУ, відповідний запит був зачитаний Головою Верховної Ради... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бриченко передає слово Медуниці. Будь ласка, пане Олеже.

МЕДУНИЦЯ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 157, Сумська область, політична партія «Народний фронт»). Місто Суми, «Народний фронт». Шановні колеги! Я хочу привернути вашу увагу до кричущої проблеми, яка виникла у сфері житлово-комунального господарства, а саме заборгованість за субсидіями перед підприємствами, що надають житлово-комунальні послуги.

Минулого року при коригуванні Державного бюджету України ми виділили майже 20 мільярдів гривень, для того щоб зняти цю проблему. На жаль, у 2018 рік ми увійшли із значною заборгованістю, і вона досі залишається, не гаситься.

Під час останньої години запитань до Уряду ми звертали увагу Прем'єр-міністра на неврегульованість питань, пов'язаних із житловокомунальними субсидіями, зокрема щодо ОСББ. Нам пообіцяли, що цю проблему вирішать. Ми мусимо наполягати на тому, щоб заборгованість перед підприємствами житлово-комунальної сфери була ліквідована, тому що це заробітна плата людей, які працюють у цій сфері, а вона невелика. Зрештою, це штрафи і пені, які зараз накладають енергопостачальні компанії, зокрема на комунальні підприємства, які вони, у свою чергу, перекладуть на населення, на споживачів.

Тому ця проблема має бути розв'язана найближчим часом. Я закликаю вас штурмувати уряд, для того щоб ми знайшли додаткові резерви, можливо, перекинули кошти державного бюджету, які зараз розподілені на весь рік, на перше півріччя, для того щоб зняти цю проблему і спокійно вийти з опалювального періоду.

Ще одна проблема, яку я хотів би порушити, — дороги. Ми з вами прийняли досить прогресивний закон про дорожній фонд, згідно з яким кошти між регіонами розподіляються за формулою. Минулого року ми продовжили дію «митного експерименту», і це наповнило місцеві бюджети коштами на будівництво доріг, всі території України отримали кошти від перевиконання планів надходжень до регіональних митниць. Однак ця ситуація не врегульована, тому що ці кошти спрямовуються виключно на дороги державного значення, міські ради позбавлені можливості залучати кошти «митного експерименту» на ремонт та будівництво комунальних доріг.

У парламенті зареєстрований законопроект № 6308, авторами якого є народні депутати — представники всіх фракцій, який дозволяє використання митних коштів і на розвиток комунальних доріг. Я закликаю голів фракцій, керівництво парламенту якомога швидше внести цей законопроект на розгляд та прийняти його, щоб наші міста могли отримати кошти для будівництва доріг від дорожнього фонду. Дякую за увагу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Павло Пинзеник передає слово Максиму Бурбаку. Запрошуємо вас, колего, до виступу.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Вітаю, шановні колеги! «Народний фронт» закликає завтра, в четвер, розпочати день із затвердження Звернення Верховної Ради України до міжнародного співтовариства у зв'язку з незаконною підготовкою виборів Президента Російської Федерації на тимчасово окупованій частині території України — в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі. Ці вибори нелегітимні, і їх результат буде такий самий — нелегітимний. Вже зараз їх підготовка супроводжується систематичними та масштабними порушеннями прав людини, репресіями проти місцевого населення, вбивствами, тортурами, депортаціями на територію Російської Федерації. Ці злочини кремлівської верхівки треба зупинити!

Кремль планує організувати протизаконне голосування в окупованому Криму, як це вже було у 2016 році під час так званих виборів до Державної Думи. Тоді за ініціативи Арсенія Яценюка Верховна Рада України прийняла постанову про невизнання виборів до Державної Думи в цілому з відповідними правовими наслідками. Тепер парламент має так само звернутися до всього світу з вимогою запобігти так званим виборам Президента Російської Федерації на українській території. Донбас і Крим офіційно визнані окупованими територіями. Ми закликаємо парламент прийняти таку постанову завтра, на початку пленарного дня. Це перше.

Друге. Вчора Верховна Рада зробила значний крок — ми нарешті розпочали розгляд законопроектів про створення Вищого антикорупційного суду. Давайте не зволікати з прийняттям відповідного закону.

Я наголошую позицію фракції «Народного фронту»: у Законі «Про Вищий антикорупційний суд» мають бути враховані рекомендації Венеціанської Комісії, а саме щодо залучення представників

міжнародних організацій до процесу добору суддів. Вища кваліфікаційна комісія суддів України матиме повноваження остаточно схвалювати кандидатів у судді, однак вона не може ігнорувати недовіру, висловлену Громадською радою. Юрисдикція Вищого антикорупційного суду має відповідати юрисдикції НАБУ та САП. Треба відкинути надмірні кваліфікаційні вимоги до кандидатів у судді, вимога щодо наявності стажу роботи на посаді судді не менше п'яти років не потрібна в суспільстві, яке тотально не довіряє суддям.

Третє. Вчора на засіданні фракції «Народний фронт» вирішив підтримати кандидатуру Якова Смолія на посаду Голови Національного банку України. Ми почули його програму, відбулася дискусія, у разі винесення питання на голосування ми будемо підтримувати його кандидатуру.

Позиція «Народного фронту» незмінна: Головою Національного банку України має бути фахова, політично самостійна, незаангажована людина, не залежна від Президента, від уряду і від парламенту. Разом з тим фракція твердо переконана, що ще не звільнена очільниця Національного банку Гонтарева обов'язково повинна прозвітувати перед парламентом. Тому прошу завтра запросити до парламенту пані Гонтареву для звіту.

І насамкінець. Вчора під стінами Верховної Ради стався злочин: побито 14 поліцейських та національних гвардійців. Так, це злочин, зокрема і проти мирного населення, яке охороняють Національна гвардія та поліція. Протестувальники отримали можливість годинами, днями, місяцями мітингувати під самими стінами парламенту, але їхнім організаторам, вочевидь, потрібно саме насильство як яскрава картинка для російського телебачення. Фракція «Народного фронту» категорично засуджує провокації і насильство проти...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

БУРБАК М.Ю. Ми не дамо зіштовхувати протестувальників з правоохоронцями, роздмухувати внутрішні конфлікти під час збройної агресії Росії. Очікуємо від Національної поліції, Національної гвардії, а також Служби безпеки та Генеральної прокуратури активних законних дій проти провокаторів та їхніх замовників. Я звертаюся до організаторів так званих наметових містечок і мітингів: оберіть, будь

ласка, цивілізовану форму відстоювання своїх інтересів — без насилля, без приниження себе і ваших послідовників (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

До слова запрошується пан Кодола. Просимо, будь ласка.

КОДОЛА О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 209, Чернігівська область, політична партія «Народний фронт»). Чернігівщина, виборчий округ № 209. Шановні колеги! Сьогодні я хочу повідомити про загрозливу ситуацію, що складається з реформуванням поштового зв'язку в Україні, зокрема на моїй рідній Чернігівщині, яка прогнозовано матиме вкрай негативні наслідки.

Останнім часом я отримую дуже багато звернень місцевих громад, жителів Чернігівщини, яких я представляю в парламенті, щодо запланованого «Укрпоштою» експерименту із скороченням відділень поштового зв'язку в сільських населених пунктах. За наявною інформацією, до кінця 2018 року планується скоротити поштові відділення в населених пунктах з чисельністю менше 2 тисяч жителів та запровадити новий формат — пересувне поштове відділення.

Чернігівська область чомусь обрана першою для реалізації пілотного проекту із запровадження нового формату поштових відділень. Нагадаю, що Чернігівська область є однією з найбільших в Україні за територією (друга після Одеської області) і водночас однією із найменших — за кількістю населення, оскільки має найменшу щільність населення. Із 1490 сіл області 1269 мають населення менше 2 тисяч жителів. Це означає, що у половині районів після запровадження пілотного проекту не залишиться жодного відділення поштового зв'язку, окрім як у районному центрі. Це стосується навіть прикордонних районів, що межують з державою-агресором Російською Федерацією та Білоруссю.

Звичайно, люди стурбовані запровадженням експерименту із заміни стаціонарних поштових відділень та листонош пересувними мобільними відділеннями, оскільки це загрожує вкрай негативними соціальними наслідками — зменшення робочих місць (скорочення), створення незручностей в отриманні пенсії, кореспонденції, преси, необхідних товарів, передовсім для жителів віддалених від районного

центру населених пунктів, і насамперед — проблеми щодо комунікації. Це створює реальну загрозу інформаційній безпеці, адже ми розуміємо, що листоноша — це ще один канал зв'язку малих населених пунктів з великою Україною.

Принагідно нагадаю, що на сьогодні на півночі Чернігівщини, у прикордонних районах, понад 100 тисяч людей досі не мають змоги дивитися вітчизняні телеканали, тому роль місцевої влади та працівників пошти є дуже важливою і вирішальною.

«Укрпошта» є державним акціонерним товариством. Тому ми вважаємо, що держава не повинна забувати, що таке підприємство, окрім модернізації та отримання прибутку, насамперед має виконувати соціальну роль. Інакше сотні тисяч людей можуть залишитися без уваги та допомоги з боку держави. Саме тому я звертаюся до керівництва «Укрпошти», до Кабінету Міністрів щодо необхідності перегляду рішення про скорочення поштових відділень у населених пунктах...

ГОЛОВУЮЧА. Завершуйте, 30 секунд.

КОДОЛА О.М. Ми розуміємо, що реформувати поштовий зв'язок необхідно, але без небезпечних соціальних експериментів над нашими людьми. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується пан Безбах. Будь ласка. Він передає слово пану Головку. Прошу вас, пане Михайле.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 164, Тернопільська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Шановні колеги народні депутати, журналісти, телеглядачі! Хочу привернути вашу увагу до питання, яке є дуже важливим для нашої держави, а саме до енергетичної безпеки України.

На жаль, як ми бачимо з офіційних даних міжнародних організацій, українська економіка ϵ енерговитратною. На виробництво 1 долара ВВП наша держава витрача ϵ 1,2 долара — це антирекорд серед усіх сусідніх країн, таких як Болгарія, Румунія, Польща, які витрачають

у середньому 20 центів. Тобто ми маємо в п'ять разів більшу енерговитратність. За таких умов, звісно, наша економіка розвиватися не може.

Більше того, хочу сказати, що ціна нашого природного газу, яка сьогодні є на ринку, завищена. З офіційних даних, зокрема, пан Кістіон заявив, що «Укргазвидобування» має абсолютний прибуток у 250 відсотків. Це в 3,5 разу офіційна ціна завищена порівняно з реальною ціною українського газу на сьогодні, з його собівартістю.

Ми розуміємо, що такі кроки зроблені для того, щоб навмисно гальмувати розвиток нашої економіки, скорочувати виробництво, здійснювати деіндустріалізацію нашої держави. Деіндустріалізація, яка сьогодні відбувається, має фатальні наслідки — масово зростає безробіття, скорочується виробництво, падає економіка. На сьогодні від'ємне торговельне сальдо становить більше 3 мільярдів доларів, воно щороку зростає. Такими темпами вже за декілька років з України виїде все працездатне населення, вся молодь, у країні залишаться лише пенсіонери, яким нічим буде платити пенсії.

Стратегія має бути абсолютно інша. Потрібно переходити до нової моделі економіки, модернізувати її, скорочувати витрати на енергоносії та найголовніше — зменшити ціну газу власного видобутку і продажу його населенню. Адже це катастрофа — 310 доларів, коли у наших сусідів — 160-200 доларів. Це призводить до повного падіння нашого виробництва.

Тому ми сьогодні повинні звільнити таких горе-керівників, як Коболєв, таких керівників НКРЕКП, яка взагалі є незаконною структурою, як пан Вовк, які вчергове планують підвищити для населення ціни на газ, на електроенергію з 1 квітня практично на 60 відсотків. Це неприпустимо! І уряд має враховувати це. Якщо вони не здатні цього зробити, їх потрібно звільняти. Тому що не можна підвищувати ціни на газ і на електроенергію для населення, навпаки — їх потрібно зменшувати, це стратегічне завдання. Тоді ми зможемо конкурувати, виходити на міжнародні ринки. А сьогодні обсяг російських товарів, російської продукції на українських ринках зростає, і це є загрозою для національної економіки і національної безпеки. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Наступний виступ – Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний український народе! Український парламенте! Наразі ні в кого немає сумніву, що національною ідеєю для України і українців є сильна, багата, заможна Українська держава, в якій будуть жити заможні українці. Що для цього потрібно? Потрібно одне: відстоювати національні інтереси скрізь — від села до Брюсселя, Вашингтона, Москви та інших іноземних центрів.

На жаль, у нас відбувається навпаки: на догоду євробюрократам зараз вступає в силу положення, хоч уряд його й відтермінував, щодо молока, яке збирається у приватних селянських господарств. Мені телефонують селяни з моєї рідної Полтавщини, з Тернопільщини, з Івано-Франківщини і запитують: «А що ж нам робити, зарізати останню в селі корову?» За рахунок чого буде жити селянин, якщо на селі не стане корів? Відповідь дуже проста: український уряд має чітко відстоювати національні інтереси. А національний інтерес — це багатий українець, насамперед — багатий український селянин. Тому мають бути кредити на створення кооперативів, щоб селяни з приватних господарств могли здавати якісне молоко.

Далі, що відбувається. Мене особисто вразили заяви Голови Представництва Європейського Союзу в Україні, який спочатку сказав, що реформ в Україні не бачать лише дурні та ідіоти (мабуть, він 80 чи 90 відсотків українців вважає ідіотами, бо ефективних реформ не бачить ніхто, бачать лише закриття фапів, шкіл, ПТУ тощо), а потім заявив, що проект Закону «Купуй українське, плати українцям», ініційований фракцією Радикальної партії Олега Ляшка, шкодитиме Україні та українцям. Це взагалі захист польського тролейбуса, захист угорського виробника меблів, захист німецького виробника — будького, крім українського виробника. Ми ж, українці, маємо захищати власного виробника — підприємця і селянина.

Найголовнішою метою для України і всіх українців має бути створення потужної, могутньої держави працьовитих людей, в якій кожен українець почуватиметься заможним. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Гузь. Будь ласка.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Слава Україні! Виборчий округ № 19, Волинь, шахтарський округ. Шановні друзі! Вже вкотре за четвертий рік я хочу сказати з цієї трибуни, що, на превеликий жаль, у нас триває геноцид вугільної галузі на Волині. Я втомився про це говорити, але мушу, бо ніхто не чує ні шахтарів, ні органи місцевого самоврядування, ні мене як представника виборчого округу № 19.

Що відбувається? Єдина шахта, яка на сьогодні будується в Україні, — шахта № 10 «Нововолинська» цього року отримала 10 мільйонів гривень і, фактично, поставлена на закриття. Це шахта, в яку за останніх 20 років вкладено близько 2 мільярдів гривень. У мене запитання: це позиція уряду?

Дві інші діючі шахти — «Бужанська» і шахта № 9 «Нововолинська» — сьогодні також, фактично, закриваються. Два місяці тому шахтарі «Бужанської» декілька днів не піднімалися на поверхню, протестуючи проти невиплати заробітної плати, їм заборгували зарплатню за п'ять місяців. Декілька днів тому шахтарі шахти № 9 взяли за горло директора і викинули його, тому що він представляє «смотрящих». І уряд сьогодні, фактично, прикриває ці речі.

Наприкінці грудня я просив Володимира Гройсмана посприяти тому, аби міністр Насалик вперше за два роки (скоро буде два роки, як він на посаді) приїхав до нас на Волинь. Просто приїхав! Ця людина боїться шахтарів. Ця людина боїться дискусій. І ця людина жодного разу за два роки перебування на посаді міністра не приїхала на Волинь. Кинули напризволяще цілу галузь... А це декілька тисяч шахтарів, 10-15 тисяч членів їхніх сімей.

Ніхто не хоче вникати, не хоче розбиратися з цими проблемами. Фактично, йде до того, що закриють усі шахти, а натомість купуватимуть вугілля в окупанта. Ми бачимо, що через Волинь з Білорусі їдуть десятки тисяч тонн вугілля замість нашого, українського. Це колапс! Це нехлюйство, вибачте за таке слово. Мене не чують, і мені здається, що уряд плює на інтереси шахтарів. І буде біда. Шахтарі готові до

походу на Київ. Якщо хоче цього уряд, завтра ви це отримаєте. Дякую. Це останнє попередження.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, народний депутат Шурма, якому передає слово його колега Сажко.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги народні депутати! Шановні громадяни України! Хочу вам нагадати, що британський аналітичний центр *The Legatum Institute* склав рейтинг процвітання країн. За рівнем охорони здоров'я Україна потрапила лише на 135-те місце із 148 можливих.

На початку грудня 2017 року голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я наголошувала, що українці ризикують стати жертвами смертельно небезпечних ліків, оскільки Міністерство охорони здоров'я не оприлюднює результати клінічних випробувань лікарських засобів, за проведення яких отримує фінансову винагороду. Відтак я звертаюся до Голови Верховної Ради України: фракція політичної партії «Опозиційний блок» вимагає внесення на розгляд законопроєкту № 4074, який дозволяє оприлюднювати результати доклінічного вивчення та клінічних випробувань лікарських засобів і долає корупцію, в якій погрузло Міністерство охорони здоров'я.

Один із прикладів був учора, коли розглядали конфлікт у Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця. Міністерство прикриває незаконну діяльність центру тестування, на підтримку центру перераховуються великі кошти за усними вказівками ректорам медичних університетів, на що немає законних підстав.

Однак це не найголовніше. Я хотів би сказати, що відсутність міністра охорони здоров'я призведе до розвалу парламенту, і зараз поясню, чому. У Законі України «Про Кабінет Міністрів України» визначена норма, що Прем'єр-міністр подає повний склад Кабінету Міністрів. Відповідно до пункту 2 частини другої статті 90 Конституції України, якщо не сформовано повноцінний уряд, Президент має право достроково припинити повноваження Верховної Ради України. І те, що ви, коаліція, не подаєте Прем'єр-міністру кандидатуру на посаду міністра охорони здоров'я, призведе до того, що цьому парламенту дуже швидко настане повний «супрун».

Те, що відбувається сьогодні в охороні здоров'я, взагалі не підлягає логіці здорового глузду. Ми вимагаємо внесення проекту постанови про звіт тимчасово виконуючої обов'язки міністра, яка не є громадянином України, оскільки немає указу про надання їй громадянства, яка не має диплому про вищу освіту, а представляє диплом після завершення коледжу Мічиганського університету. Нехай принесуть сюди звіт, і тоді ви дасте оцінку. Те, що сьогодні відбувається з охороною здоров'я, не називається охороною здоров'я, це гроблення людей України. Дякую (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

I заключний виступ – Купрієнко. Передає слово Олегу Ляшку. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія. Шановні колеги! Я хочу розповісти вам історію жіночки, з якою познайомився у Маріупольській міській лікарні № 1, коли ми разом з мером Вадимом Бойченком відкривали реконструйовані за підтримки місцевих металургійних підприємств нові урологічне і травматологічне відділення. Коли ми йшли коридором, там на лавочках сиділи жіночки. Одна з них зі мною привіталася, я зупинився, і ми з нею розговорилися.

Марина Михайлівна, яка має 44 роки трудового стажу, прийшла до лікарні, бо в неї болять ноги. І вона мені розповіла, що за 44 роки стажу має пенсію 1,5 тисячі гривень. Поряд з Мариною Михайлівною сиділа Лідія Василівна, яка, маючи 39 років трудового стажу, отримує пенсію 1450 гривень. І в очах цих жінок, які прийшли до лікарні, бо в когось боліли ноги, у когось руки, ще щось, читався невимовний біль за несправедливість.

Таких жінок і чоловіків в Україні — мільйони, які все життя чесно працювали, але отримували копійчані зарплати і сьогодні отримують копійчані пенсії. Такі самі туга і біль — в очах наших колгоспників, які

все життя дуже важко працювали і сьогодні їм дуже важко жити. Коли вони були молодими, їм ставили трудодні, «галочки», а замість зарплати платили мішком дерті чи мішком соломи, через те у них сьогодні копійчані пенсії.

На жаль, пенсійна реформа, проведена минулого року, не вирішила проблем ні Марини Михайлівни, ні пані Лідії з Маріуполя, ні мільйонів українських пенсіонерів — чоловіків і жінок. Ми вимагаємо від уряду негайно внести зміни до пенсійного законодавства і вирішити проблеми людей, які отримували низькі зарплати, але мають величезний трудовий стаж, насамперед колгоспників, інших працівників, які мали низькі доходи.

І це питання економічної безпеки країни. Тому що я читаю вчора інформацію Національного банку, вони прогнозують найближчим часом збільшення міграції до Польщі у 2-3 рази. З однієї причини: в Україні мінімальна заробітна плата 120 євро, а в Польщі — 500 євро, і мільйони українських людей ломонулися до Польщі за зарплатою. Єдина можливість зупинити міграцію, подолати демографічну кризу — підвищення заробітних плат, підвищення доходів українців, створення нових робочих місць. Щоб і Марина Михайлівна, і мільйони інших людей отримували достойну пенсію у старості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час, відведений для виступів, завершився. Я прошу зараз голів усіх фракцій запросити депутатів до залу, ми переходимо до питань ратифікації.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, зараз слово для виступу має Голова Верховної Ради Андрій Володимирович Парубій. Прошу вашої уваги!

ПАРУБІЙ А.В., Голова Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Сьогодні у своїх виступах багато промовців обговорювали вчорашній інцидент, і я хотів би сказати декілька слів з цього приводу. Я часто, виступаючи з трибуни, говорю про відповідальність. Це не пусті слова — це слова, які, на моє переконання, мають бути для кожного великою цінністю, бо за вчинками кожного з нас стоять життя і долі людей.

Учора в ефірах дехто з народних депутатів повідомив, що вони звернулися до Голови Верховної Ради, щоб він зустрівся з протестувальниками, а він не вийшов, і тому відбувся конфлікт. У мене запитання: де межа підлості і ницості тих людей?

Жодна людина не підходила до мене, хоча, хочу наголосити, підхід до Голови Верховної Ради України ε відкритий для кожного депутата. Хай хоч один народний депутат... Підніміть руку, кому важко комунікувати з Головою Верховної Ради. Першим своїм рішенням я відкрив вхід, щоб кожен народний депутат, якщо ε нагальна необхідність, міг підійти до Голови Верховної Ради і надати йому інформацію. Кожен може підійти в будь-який момент. Якщо хтось не може — підніміть руку в залі.

Ці підлі люди, які спровокували конфлікт, обдуривши і людей на вулиці, в тому числі, не усвідомлюють одного: за цією підлістю і ницістю стоять покалічені хлопці. Це не просто воїни, це чиїсь діти, чиїсь чоловіки, чиїсь батьки. Колеги, нам треба повернути собі не просто політичні погляди і бажання «засвітитися», а звичайні людські якості — гідність і відповідальність (Оплески).

Таким шляхом до влади ви не прийдете. Таким шляхом ви можете тільки зруйнувати державу. Ми не дозволимо цього, не дозволимо провокаторам знищити Українську державу!

Колеги, звертаюся ще раз до всіх: думайте над своїми словами, над своїми вчинками, бо за нашими словами і вчинками стоять долі людей, зокрема і захисників Української держави, які стоять, у тому числі, і біля стін Верховної Ради України. Я закликаю всіх, хто виступає, зокрема і з цієї трибуни, не просто до правди, а до відповідальності. І я переконаний, що суспільство дасть оцінку тим діям і тим словам. Дякую вам (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у нас на порядку денному – питання ратифікації.

Перше – проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків».

Колеги, я хочу вам нагадати одну попередню середу, коли ми провалили один із важливих законопроектів про ратифікацію. Я наголошую на цьому ще раз, щоб була максимальна мобілізація в залі під час прийняття рішень.

З вашого дозволу я буду проводити рейтингове голосування на предмет підтримки, для того щоб ми могли побачити, чи має дане питання достатню підтримку в залі. Я прошу, колеги, усіх зайти до залу і приготуватися до голосування.

Отже, я ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків». Прошу проголосувати. Голосуємо, колеги.

(3a) - 153.

Рішення не прийнято.

Тепер я ставлю на рейтингове голосування блок питань молодіжної політики та спорту, що стоїть наступним, щоб ми змогли побачити готовність до їх розгляду.

Отже, я ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку виїзду дитини за межі України». Прошу проголосувати і підтримати. Це рейтингове голосування, прошу підтримати.

«3a» – 186.

Рішення не прийнято.

Колеги, у мене ϵ пропозиція, щоб ми розпочали не з питань ратифікації, а з блоку молодіжної політики та спорту. Нема ϵ заперечень? Нема ϵ .

Отже, я ставлю на розгляд перше питання блоку молодіжної політики та спорту — проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку виїзду дитини за межі України» (№ 6647).

Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

(3a) - 155.

Рішення прийнято.

Колеги, перед тим як запросити доповідача, я звертаюся до голів фракцій з проханням запросити максимальну кількість депутатів до залу. Прошу під час розгляду запросити народних депутатів до залу.

Запрошую до доповіді народного депутата України Івана Дмитровича Спориша. Будь ласка, пане Іване.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Звичайно, хотілося б, щоб і питання ратифікації, і питання молодіжної політики та спорту ми розглянули і прийняли, тому що ці закони дуже потрібні нашій країні. Даний законопроєкт розроблений з метою спрощення процедури виїзду дітей за межі України.

На сьогодні ні суди, ні батьки не можуть надавати дозвіл на декілька виїздів дитини за кордон, тому батьки вимушені на кожен виїзду дитини надавати нотаріально засвідчений дозвіл або отримувати окреме рішення суду. Ще більше складнощів з виїздом за межі України дітей, батьки яких перебувають за межами України, постійно проживають на тимчасово окупованих територіях або відмовляють у наданні згоди на виїзд дитини, зводячи таким чином порахунки з матір'ю дитини. Тому в Комітеті з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму була утворена робоча група за участю представників державних органів, суддів, адвокатів, яка розробила законопроект, спрямований на спрощення процедури виїзду дітей за кордон.

Насамперед пропонується надати батькам право надавати дозвіл на виїзд дитини за межі України на термін до трьох років, що передбачає згоду на один чи декілька виїздів дитини за межі України без обмежень або з визначенням країн, до яких дозволено чи заборонено в'їзд.

Пропонується також дозволити судам за відсутності згоди одного з батьків приймати рішення про надання згоди на один чи декілька виїздів дитини за межі України без обмежень або з визначенням країн, до яких дозволено чи заборонено в'їзд.

Хотілося б, щоб ми сьогодні прийняли цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

СПОРИШ І.Д. Комітет також пропонував, щоб за дозволом органу опіки і піклування на підставі документів, виданих державними органами, що підтверджують зазначені обставини, дитина також могла виїжджати за кордон за рішенням одного з батьків, але у зв'язку з тим, що були певні застереження у громадських організацій, автори законопроекту погоджуються виключити цю норму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Запрошую до співдоповіді першого заступника голови Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Миколу Романовича Величковича.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Комітет розглянув законопроект № 6647, вчора відбулося засідання, і пропонує прийняти його за основу.

Зважаючи на те, що були певні застереження до певних норм, зокрема щодо повноважень органів опіки та піклування надавати дозвіл на тимчасовий виїзд дитини за кордон, комітет пропонує при доопрацюванні законопроекту до другого читання цю норму виключити, оскільки вона викликає занепокоєння. І пропонується, щоб це питання повноцінно було враховано в інших нормативно-правових актах, що регулюють виїзд дитини за кордон.

Комітет пропонує прийняти законопроект № 6647 за основу. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, прошу провести запис: два — за, два — проти. Ще раз закликаю голів фракцій максимально змобілізувати народних депутатів.

Від «Народного фронту» хто буде виступати? Зараз виступи від фракцій, хлопці.

Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Шановні колеги! Шановний український народе! Це насправді важливий законопроект, для того щоб батьки могли вивозити легально, брати з собою у подорожі за кордон дітей. Але у цьому питанні ϵ два важливі аспекти.

Перший — це те, що ми довели країну до такого стану, маю на увазі владу українську... В одному великому селі на Тернопільщині я довідався, що за рік там народилося 30 дітей, а у вихідців із цього села, які зараз живуть за кордоном, — 60 дітей. Тобто, по суті, відбувається повна міграція, виїзд українців з України. Цьому сприяє та політика, яку проводить уряд стосовно українців, доводячи їх до межі бідності.

Другий аспект стосується змісту законопроекту. На жаль, ми маємо багато прикладів, у тому числі й нашого колеги Сергія Рибалки, коли дитину вивозять за кордон за підробленим дорученням. Сергієва донька була вивезена за кордон за підробленим дорученням, цей факт встановлено судом, от тільки правоохоронні органи не можуть довести до логічного завершення цю справу.

Тому, в цілому підтримуючи законопроект, ми хочемо, щоб комітет до другого читання допрацював його таким чином, щоб унеможливити такі випадки і захистити право батьків, щоб виключно з дозволу обох батьків дитина могла виїжджати за кордон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Романова – від «Самопомочі».

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Насправді цей законопроект спрямований на захист законних інтересів дитини. Я розумію занепокоєння деяких народних депутатів, що під виглядом оздоровлення чи відпочинку один із батьків може вивезти дитину за кордон

і не повернутися з цією дитиною. Але насправді щороку тисячі дітей потерпають від того, що один із подружжя, яке розлучилося, шантажує іншого тим, що не підписує йому нотаріальний дозвіл, щоб вивезти дитину за кордон на оздоровлення, на відпочинок, на лікування, на тренувальні збори. Тому давайте не маніпулювати інтересами дитини, а зробимо все можливе для того, щоб спростити процедуру вивезення дитини за кордон на короткотерміновий період.

Ще я хочу сказати, що цей законопроект не дискредитує батька чи матір, використано термін «один із батьків». Це не означає, що чоловіки будуть позбавлені своїх прав, що у них будуть викрадати дітей, чи навпаки. Формулювання закону, ще раз повторюю, каже про те, що один із батьків (не уточнюючи, мати це чи батько) може за спрощеною процедурою, не шукаючи іншого з батьків, який дуже часто десь пропав безвісти, його неможливо знайти по світу, може вивезти свою дитину на оздоровлення.

Зараз ми часто кажемо, що наші діти не мають можливості оздоровитися з фінансових причин. Проте навіть якщо є така можливість, дуже часто один із батьків не може цього зробити через бюрократичні процедури. Такі спрощені процедури діють в усіх європейських країнах, лише Україна ще живе за якимось бюрократичним принципом. Повірте, якщо хтось хоче вивезти дитину за підробленими документами, піти на кримінал, він це зробить. Це вже справа правоохоронних органів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

РОМАНОВА А.А. Прохання підтримати. Я розумію, що мало голосів у залі, але це законопроект про захист прав та інтересів дитини. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Опозиційного блоку» – Долженков. Будь ласка.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Фракція «Опозиційний блок». Шановні колеги! Шановні українські громадяни! А я от не розумію, чому мало голосів

у залі, чесно кажучи. Звичайно, питання бюджету, питання встановлення податкових пільг для деяких депутатів ϵ більш важливими, аніж питання захисту інтересів дітей та їхніх прав. Я не розумію, чому сьогодні мало депутатів.

Цей законопроект є дуже важливим, оскільки він врегульовує можливість виїзду дитини за кордон з одним із батьків, з яким вона проживає, у разі відсутності згоди іншого з батьків. Всі ми розуміємо, що для виїзду дитини за кордон необхідний дозвіл іншого з батьків у випадку, якщо батьки розлучені. На жаль, статистика невтішна, у нас дуже багато розлучених сімей. І є такі випадки, коли один із батьків чи з якихось особистих міркувань, чи з інших причин не надає такого дозволу і, відповідно, позбавляє дитину та матір (у більшості випадків) можливості виїхати на відпочинок за кордон. Цей законопроект вирішує зазначену проблему. Тепер буде рішення суду, яке надається один раз на неодноразовий тимчасовий виїзд дитини з одним із батьків за межі України. Це нормальна ситуація.

Я не розумію, чому в залі невелика кількість депутатів і чому не можна приділити увагу саме проблемам сім'ї та дітей.

А до попереднього виступу щодо великої міграції і її причин скажу таке. Міграція велика не лише з вини влади, міграція велика через нетерпимість у цій залі, через заклики до нетерпимості, відсутність толерантності до тих, хто розмовляє іншою мовою, хто належить до іншої національності, до тих, хто просто не розмовляє українською мовою в цій залі. З цього починається нетерпимість, відсутність толерантності, а це вже нестабільність. Люди хочуть стабільності, хочуть жити у стабільних умовах, в економічно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, зараз заключний виступ, після якого ми переходимо до прийняття рішення. Прошу всіх зайти до залу і прошу максимально змобілізувати народних депутатів України.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Микола Петрович Паламарчук. Споришу передає слово. Будь ласка. Потім – Євтушок.

СПОРИШ І.Д. «Блок Петра Порошенка», Вінниччина, виборчий округ № 15. Дякую народному депутату Паламарчуку за те, що передав слово. І дуже приємно все-таки, шановні, що весь зал підтримує цей законопроект.

Дуже приємно, що його підтримали представники всіх фракцій, які щойно виступили, тому що все-таки ми бачимо проблеми з виїздом дітей за кордон. Ми бачимо проблему в тому, що діти не можуть взяти участь у міжнародних олімпіадах, спортивних змаганнях, інших заходах, навіть не можуть виїхати на лікування. Анна Романова у своєму виступі правильно сказала: якщо немає згоди іншого з батьків, він не хоче цього, дитина не може скористатися своїм правом. Це важливе питання, тому дуже хотілося б, щоб ми всім залом підтримали законопроєкт, щоб всі депутати проголосували одностайно.

Можливо, хтось може сказати, що це питання не має такої великої ваги, але воно дуже важливе, і це ми розуміємо з виступів народних депутатів, зокрема сьогодні. Дуже прошу всіх підтримати цей законопроект, тому що він є досить важливим. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще не було виступу від «Батьківщини». Сергій Євтушок. І прошу всіх займати робочі місця, через хвилину голосуємо.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Дійсно, законопроект врегульовує відносини, захищає інтереси дитини, але він абсолютно не врегульовує законодавство, нашу нормативно-правову базу, що регулює виїзд дитини за кордон.

І тут я хочу звернутися до слів першого заступника голови комітету, який сказав, що до другого читання будуть внесені відповідні поправки. Насправді стаття 116 Регламенту Верховної Ради України забороняє внесення будь-яких змін до тих статей, які не були прийняті за основу. Мені незрозуміло, яким чином це буде зроблено?

Тому, напевно, додатково потрібно вносити зміни до Закону України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України», лише тоді цей закон набуде повноцінного змісту і наші діти отримають можливість тимчасово виїжджати за кордон на лікування або в будь-яких інших справах. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, поверніться до залу! Поверніть народних депутатів до залу, будь ласка. Я прошу всіх зайняти робочі місця, переходимо до голосування. Проведемо спочатку рейтингове голосування. Будь ласка, колеги, надзвичайно важливий законопроект, я прошу всіх зайняти робочі місця.

Спочатку прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні. Проводиться рейтингове голосування щодо підтримки цього законопроєкту, прошу взяти участь. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Голосуємо, прошу голосувати всіх.

((3a)) - 210.

Рішення не прийнято.

Колеги, прошу запросити всіх.

Прошу показати на табло результати голосування по фракціях.

І прошу зараз, колеги, подивитися, хто поруч, кого немає, і запросити їх до залу. Будь ласка, прошу Апарат Верховної Ради повідомити, щоб усі народні депутати зайшли до залу.

Отже, я прошу всіх змобілізуватися. Прошу запросити депутатів до залу, голови фракцій... Заходимо, заходимо, колеги.

Можемо переходити до прийняття рішення? Давайте ще раз рейтингове? Чи всі на місцях ϵ ? Заходьте, будь ласка, займайте робочі місця. Давайте, колеги, ще раз рейтингове, а потім прийняття рішення. Будь ласка, всі займіть місця і візьміть участь у голосуванні.

Отже, я ще раз ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку виїзду дитини за межі України» (№ 6647). Прошу проголосувати. Прошу підтримати, голосуємо. Прошу підтримати.

(3a) - 231.

Рішення прийнято.

Можемо переходити до прийняття рішення. Ставиться на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку виїзду дитини за межі України» (№ 6647) для прийняття за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати. Прошу підтримати. Колеги, уважно і злагоджено голосуємо — за основу з урахуванням пропозицій комітету. Голосуємо.

(3a) - 233.

Рішення прийнято.

По фракціях і групах:

«Блок Петра Порошенка» — 88, «Народний фронт» — 59, «Опозиційний блок» — 21, «Самопоміч» — 12, Радикальної партії Олега Ляшка — 13, «Батьківщина» — 6, «Воля народу» — 4, «Партія «Відродження» — 9.

Об'єднання залу і єдність парламенту — запорука нашої перемоги!

Перед тим як перейти до наступного питання з блоку молодіжної політики та спорту (це законопроєкт № 6648, прошу підготуватися доповідачів), мушу сказати, що надійшла заява про перерву від фракцій «Народний фронт» і Радикальної партії, яку вони готові замінити на виступ. Прошу всіх залишатися на місцях, після заяви ми перейдемо до наступного питання блоку молодіжної політики та спорту.

Слово надається голові Радикальної партії Олегу Ляшку. Прошу.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги! Як вам відомо, останнім часом в Україні з ініціативи Президента України активізувалися розмови про дострокові парламентські вибори. За моєю інформацією, Президент України щодня, з ранку до вечора, замість того щоб дбати про національні інтереси України, про підвищення добробуту українців, про робочі місця для українців, з ранку до вечора проводить в різних конфігураціях наради, на яких розглядається однеєдине питання: як Петру Порошенку втриматися у президентському кріслі і зберегти владу.

Один із варіантів, який абсолютно серйозно обговорюється (буквально вчора-позавчора в Адміністрації Президента відбулася таємна нарада, за результатами якої було прийнято рішення), — проведення дострокових парламентських виборів. Президент Порошенко вважає, що на дострокових парламентських виборах завдяки чинному виборчому закону, коли половина народних депутатів обираються по мажоритарці, вони зможуть... Розписали вже «шахматку», є там в Адміністрації Президента такий аферист Ковальчук, який призначає кандидатів на мажоритарні округи. Вони вже розписали: 100 депутатів по мажоритарці, як мінімум, отримають, 50 — по партійних списках і матимуть 150 депутатів у новому парламенті. І Порошенко вважає,

що якщо він програє президентські вибори, то 150 народних депутатів — це його трамплін для того, щоб обійняти посаду Прем'єрміністра.

Розрахунки, в принципі, правильні: коли у фракції є 100-150 депутатів, можна претендувати на посаду Прем'єр-міністра. Але у мене ключове запитання: а де тут інтереси українців? Коли Президент Порошенко дбає про свою посаду, ми бачимо його інтерес: залишитися при владі і надалі займатися корупцією. Розпуск парламенту за діючої виборчої системи не вирішить ні проблеми з корупцією, ні всі інші нагальні проблеми країни.

Що пропонує команда Радикальної партії? Ми готові йти на дострокові вибори, за умови зміни виборчого законодавства, прийняття закону про відкриті партійні списки, скасування корупційної мажоритарки. Отоді — будь ласка, йдемо на вибори.

Крім того, опитування показують, що рівень довіри до діючого Президента — 7-9 відсотків. Отже, дострокові парламентські вибори повинні проводитися разом із достроковими президентськими виборами, і нехай народ вирішує долю і Президента, і парламенту.

Наступне. Ми наполягаємо на тому, щоб парламент, крім зміни виборчої системи, прийняв закони про процедуру імпічменту Президента України і про тимчасові слідчі комісії Верховної Ради. Обидва законопроекти з 2015 року зареєстровані у Верховній Раді і чекають свого розгляду.

Ідемо на вибори, шановний Петре Олексійовичу, і побачимо, як ви пролетите, як фанера над Софією. Ми до виборів готові, але дурити народ вам не дозволимо (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, пропоную повернутися до конструктивної роботи Верховної Ради України. Розглядається проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та «Про фізичну культуру і спорт» (№ 6648).

Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Будь ласка, прошу проголосувати і підтримати.

 $\ll 3a \gg -163$.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді міністра молоді та спорту України Ігоря Жданова. Будь ласка.

ЖДАНОВ І.О., міністр молоді та спорту України. Шановні народні депутати! Шановні колеги! Цей законопроект розроблений відповідно до плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України «Про внесення зміни до Закону України «Про ратифікацію Конвенції про права інвалідів і Факультативного протоколу до неї», прийнятого 7 вересня 2016 року. Законопроектом передбачається внести зміни до законів України «Про фізичну культуру і спорт» та «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні». Зокрема, слово «інвалід» в усіх відмінках пропонується замінити словами «особа з інвалідністю» у відповідному відмінку.

Метою прийняття акта є усунення дискримінаційної складової понять та приведення законодавства у сфері фізичної культури і спорту у відповідність із Законом України «Про внесення зміни до Закону України «Про ратифікацію Конвенції про права інвалідів і Факультативного протоколу до неї». Як ви бачите, колеги, законопроект має суто технічний характер, але це виконання міжнародних зобов'язань України, тому прошу підтримати. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановний пане міністре.

Співдоповідає заступник голови Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Денис Силантьєв. Будь ласка.

СИЛАНТЬЄВ Д.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановна головуюча! Шановні колеги! Комітет на засіданні 5 вересня 2017 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та «Про фізичну культуру і спорт» (№6648). Члени комітету підтримали

таку законодавчу ініціативу уряду, оскільки реалізація положень законопроекту дозволить привести законодавство у сфері фізичної культури та спорту у відповідність із Законом України «Про внесення зміни до Закону України «Про ратифікацію Конвенції про права інвалідів і Факультативного протоколу до неї».

Водночас, підтримуючи пропозицію Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, комітет не погоджується із запропонованим порядком набрання чинності законом—з дня, наступного за днем його опублікування, оскільки реалізація його положень потребує комплексного оновлення підзаконної нормативно-правової бази, на яке Кабінету Міністрів України надається три місяці, та здійснення низки практичних заходів. У зв'язку з цим, на думку комітету, закон повинен вводитися в дію щонайменше через три місяці після дня його опублікування.

Тому комітет рекомендує Верховній Раді України проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та «Про фізичну культуру і спорт» (№ 6648), поданий Кабінетом Міністрів України, за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому з урахуванням такої пропозиції комітету:

пункт 1 розділу ІІ «Прикінцеві положення» викласти в такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності через три місяці з дня його опублікування».

Колеги, це суто технічний закон, він змінює слово «інвалід» словами «людина з інвалідністю», і все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за роз'яснення.

Шановні колеги, прошу записатися на обговорення цього законопроекту. Народний депутат Зубач. Будь ласка.

ЗУБАЧ Л.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Передаю слово Анні Романовій.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, запрошується до слова пані Романова.

POMAHOBA A.A. Звісно, «Об'єднання «Самопоміч» підтримує даний законопроєкт, і я закликаю весь зал проголосувати «за».

Справді, цей законопроект — лише формальність, але його назва звучить, як підтримка паралімпійського руху. Розумієте, підтримка осіб з інвалідністю полягає не лише в тому, що ми слово «інвалід» зміняємо словами «особи з інвалідністю». Справжня державна підтримка буде тоді, коли держава матеріально, фінансово підтримуватиме осіб з інвалідністю, створюватиме для них побутові умови, щоб вони могли вільно пересуватися нашими вулицями.

Коли ми потрапляємо за кордон, то дуже часто бачимо на вулицях людей з інвалідністю. Це не тому, що в Україні таких людей мало, а за кордоном — багато, а тому що в Україні люди з інвалідністю елементарно зачинені у своїх домівках і дуже часто не мають побутових умов, щоб інвалідний візок заїхав у ліфт, щоб пересувався вулицями, які нічим не обладнані. Не створені умови для таких людей!

Тому, підтримуючи цей формальний, я підкреслюю, законопроект, «Об'єднання «Самопоміч» закликає державу, зокрема Міністерство фінансів, під час планування на наступний рік державного бюджету, за який «Самопоміч» ніколи не голосує, все-таки приділити увагу не лобістським інтересам великих компаній, а особам з інвалідністю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна колего. Від Радикальної партії – Ігор Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Шановні українці! Фракція Радикальної партії Олега Ляшка буде підтримувати цей законопроект, як і всі законопроекти, спрямовані на підтримку людей з особливими потребами, а коли мова йде ще й про спортсменів, то тут і говорити немає про що.

Користуючись нагодою, я хочу звернути увагу шановного міністра молоді та спорту Ігоря Жданова на те, що на моїй батьківщині, на Полтавщині, у місті Гребінки стоїть величезний комплекс (сім футбольних полів, криті треки, басейни), який колись Укрзалізниця побудувала, тепер його утримує місцева об'єднана територіальна громада.

Я просив би пана міністра допомогти. Туди приїздять діти з усієї України, розглядалося питання про створення там тренувальної бази для паралімпійців. Я готовий разом з вами проїхати до Гребінок, щоб ви побачили. Мій колега Денис Силантьєв, який щойно доповідав, був у цьому комплексі. Там шикарний комплекс. Так, він не в Києві, але там є потужності.

Зараз ми разом з громадою, за моєї підтримки, займаємося його ремонтом, реконструкцією, але він потребує уваги держави. Прошу вас звернути увагу, тому що вся Полтавська область, Черкащина, Київщина їздять туди на змагання. Цей комплекс дійсно можна використовувати як базу для паралімпійців. Дякую. І прошу реакції.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Зараз слово пану Писаренку надається. Прошу увімкнути мікрофон.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Дякую. Шановні колеги! Дійсно, шкода, що лише сьогодні ми розглядаємо блок законопроектів щодо підтримки молоді і спорту, хотілося б, щоб ми приділяли таким питанням більше уваги. Я вважаю, дуже добре, що парламентарії сьогодні підтримують законопроекти. Переконаний, що нам потрібно провести цілий день з підтримки спорту і молоді.

I на тлі тих результатів, які ми побачили під час Олімпіади в Південній Кореї, думаю, нам потрібно серйозно замислитися, переосмислити наш підхід до підтримки спорту і молоді, до організації такої підтримки з боку профільного міністерства. Адже результати не можуть не наводити на думку про те, що у нашому домі не все добре з питань спорту.

Тому підтримуємо спорт і молодь та вносимо більше законопроектів на розгляд парламенту. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз буде заключний виступ, через 2 хвилини переходимо до голосування. Прошу всіх зайти до залу, зайняти свої робочі місця та приготуватися до голосування.

Зараз від «Опозиційного блоку» слово надається Ігорю Шурмі. Будь ласка, пане Ігорю.

ШУРМА І.М. Шановні колеги! Ми зараз розглядаємо питання стосовно людей з інвалідністю, або людей з особливими потребами. А я хочу поставити запитання: хто формує такий порядок денний? Скажіть, будь ласка, що люди, які належать до категорії людей з інвалідністю, отримають конкретно від прийняття цього закону? Ми кажемо про свої зобов'язання за міжнародною конвенцією, питань немає. Морально-психологічна підтримка від того, що ми людей не називаємо інвалідами, а будемо звертатися до них «люди з інвалідністю» чи «люди з особливими потребами». Для цього не потрібно приймати законодавчих актів.

Хто формує такий порядок денний? Це в той час, коли від соціальної несправедливості потерпають переселенці, люди, які внаслідок війни втратили домівки, мають зруйновані сім'ї і не можуть отримати пенсії. Навіть Парламентська асамблея Ради Європи говорить про недопустимість невиплати пенсій та інших соціальних виплат людям, які проживають на окупованих територіях. Замість того щоб долучитися до вирішення цих проблем, включити до порядку денного блок законопроектів, які пропонує, в тому числі, і «Опозиційний блок», ми сьогодні розглядаємо технічні питання.

А скажіть, будь ласка, 135-те місце серед 148 країн у рейтингу за рівнем охорони здоров'я, яке займає Україна, — це не є проблемою? Є. То чому ми сьогодні не розглядаємо питання відповідальності за свою роботу тимчасово виконуючої обов'язки міністра? Чому ми сьогодні не розглядаємо питання імпотентності коаліції, яка не може висунути кандидатуру на посаду міністра? Ми вимагаємо негайного внесення постанови про звіт Міністерства охорони здоров'я, ми просимо про це вже протягом року. Відповіді нам не дають, нас стимулюють і підштовхують до різних форм протесту. От сьогоднішнє голосування і є формою протесту...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайняти робочі місця, прошу зайти до залу. Спочатку я проведу рейтингове голосування, щоб ми побачили мобілізацію в залі. І ще раз переконливо прошу всіх запросити колег до залу і зайняти свої робочі місця. Йдеться про підтримку олімпійського і паралімпійського руху. Я впевнений, що це питання, яке може об'єднати весь зал.

Отже, я ставлю на рейтингове голосування законопроект № 6648. Прошу всіх зайняти робочі місця. Прошу проголосувати. Голосуємо, колеги! Прошу проголосувати.

(3a) - 192.

Рішення не прийнято.

Прошу показати по фракціях.

Колеги, прошу запросити всіх до залу. Я прошу голів фракцій зараз запросити всіх народних депутатів до залу. Прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу. Я надам ще хвилину міністру, щоб депутатів запросити і змобілізувати. І я переконливо прошу всіх зайти до залу і приготуватися до прийняття рішення.

Будь ласка, пане Ігорю.

ЖДАНОВ І.О. Шановні колеги! Сьогодні паралімпійська збірна України виїжджає до Південної Кореї, до Пхьончхана. Я думаю, що ми зробили б дуже великий подарунок усім, не лише паралімпійцям, а всім особам з інвалідністю, якщо б ви сьогодні прийняли цей закон. Для них він дуже важливий, від нього залежить прийняття інших нормативно-правових актів. Він не є політизованим чи політичним. Гадаю, немає жодної людини в цій залі, яка не підтримувала б осіб з інвалідністю. Прошу прийняти цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я звернуся до тих, хто не голосує. Це наші паралімпійці мають стати заручниками політичних інтриг у цій залі? Люди, які представляють Українську державу! Хіба можна так поводитися народним депутатам України? Хіба це правильно, колеги? Я прошу...

Я ще раз прошу всіх зайти до залу і ставлю на рейтингове голосування законопроект № 6648 про підтримку олімпійського і паралімпійського руху та спорту. Прошу взяти участь у рейтинговому

голосуванні і підтримати. Прошу голосувати. Прошу підтримати. За українських паралімпійців, прошу підтримати.

(3a) - 205.

Рішення не прийнято.

А чому проти? Помилилися, так? Я прошу запросити депутатів до залу. Прошу заходити до залу, займати свої робочі місця. І хочу наголосити, це проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та «Про фізичну культуру і спорт» (№ 6648).

Прошу показати результати голосування по фракціях і групах:

«Блок Петра Порошенка» — 86, «Народний фронт» — 56, «Опозиційний блок» — 0, «Самопоміч» — 15, Радикальної партії Олега Ляшка — 12, «Батьківщина» — 6, «Воля народу» — 1, «Партія «Відродження» — 8.

Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу і приготуватися до голосування. Колеги, я прошу підтримки.

Я ще раз ставлю на рейтингове голосування законопроект № 6648. Прошу проголосувати. Прошу всіх підтримати. Голосуємо!

(3a) - 207.

Рішення не прийнято.

А якщо я поставлю на повторне перше читання? Якщо я поставлю пропозицію направити у комітет на доопрацювання до повторного першого читання? Повторне перше, щоб ми не втратили законопроект. Перенести ми не можемо, ми його вже розглядаємо. Проголосуємо за повторне перше? Повторне перше буде підтримано? Ставлю пропозицію про повторне перше...

Будь ласка, Спориш, 1 хвилина.

СПОРИШ І.Д. «Блок Петра Порошенка», Вінниччина. Шановні народні депутати! Я вас дуже прошу, сьогодні, як щойно сказав міністр, ми відправляємо нашу паралімпійську збірну у Південну Корею, на Олімпіаду. Давайте зробимо сьогодні... Проводжаючи їх увечері, ми повинні сказати їм, що прийняли закон: важливий, не важливий, але він є. Цей законопроект ми все-таки повинні прийняти, зрозумійте правильно. Давайте всі разом проголосуємо, подаруємо нашим паралімпійцям позитивний настрій, для того щоб вони показали

себе якнайкраще, здобули медалі, як вони це можуть. Прошу всіх проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, як це передбачено Регламентом, спочатку я поставлю на голосування пропозицію комітету, потім — пропозицію про направлення у комітет на доопрацювання. У залі є достатньо голосів для голосування, і я прошу зараз максимально зайняти місця. І ще раз прошу запросити колег, прошу зайти до залу, я буду ставити питання на голосування в тій послідовності, яка передбачена Регламентом.

Колеги, і міністр, і представник комітету зазначили, що йдеться про паралімпійську збірну України, яка представляє нашу державу на Олімпіаді, яка, більше того, демонструє успіх і велику волю до перемоги. Чи можемо ми допустити, щоб український парламент не підтримав наших паралімпійців? Чи можемо ми допустити, щоб під час такого важливого голосування депутати не прийшли до залу? Чи можемо ми допустити, щоб хтось, хто є в залі, не проголосував і не підтримав паралімпійську збірну? Я прошу, колеги, відкинути політичні чвари, відкласти політичні протистояння. Закликаю звідси, з високої трибуни парламенту, звертаюся до всіх і прошу підтримати.

Отже, першою ставиться на голосування пропозиція комітету. Прошу всіх зайти до залу, приготуватися до голосування.

Отже, ставиться на голосування проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та «Про фізичну культуру і спорт» (№ 6648) прийняти за основу і в цілому з урахуванням пропозиції комітету. Прошу голосувати. Прошу підтримати, колеги. Підтримаймо українських паралімпійців!

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 222$.

Рішення не прийнято.

Чотири голоси не вистачило, повернемося. Я прошу всіх зайти до залу і взяти участь у голосуванні. Колеги, як можна виходити із залу під час розгляду таких питань? Як можна з такою неповагою і зневагою ставитися до українських паралімпійців? Будь ласка, займіть робочі місця, приготуйтеся до голосування.

Колеги, ставлю на голосування пропозицію про повернення до голосування за законопроект про підтримку олімпійського

і паралімпійського руху. Прошу голосувати. Прошу підтримати, колеги. І хай соромно буде тим, хто не підтримає.

((3a)) - 232.

Рішення прийнято.

Повернулися. Тепер ставиться на голосування проект Закону «Про внесення змін до законів України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та «Про фізичну культуру і спорт» (№ 6648) для прийняти за основу і в цілому з урахуванням пропозиції комітету. Прошу всіх взяти участь у голосуванні і підтримати.

(3a) - 232.

Рішення прийнято.

Закон прийнято (Оплески). Покажіть по фракціях і групах:

«Блок Петра Порошенка» — 91, «Народний фронт» — 65, «Опозиційний блок» — 0, «Самопоміч» — 17, Радикальної партії Олега Ляшка — 15, «Батьківщина» — 7, «Воля народу» — 1, «Партія «Відродження» — 8.

Колеги, хочу повідомити, що надійшло дві заяви про перерву — від «Блоку Петра Порошенка» і групи «Партія «Відродження» (вони замінюють перерву на виступ, 3 хвилини) та від «Самопомочі» і «Батьківщини».

Слово надається Артуру Герасимову. Пане Артуре, 3 хвилини, будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загально-державний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ми щойно почули з цієї трибуни полум'яну промову про дочасні вибори.

Так ось я хочу нагадати, що і Президент України, і фракція партії «Блок Петра Порошенка» неодноразово підкреслювали, що ключове для нас — ефективно працюючий парламент. І хочу нагадати, що саме «Блок Петра Порошенка» завжди дає найбільше голосів «за», коли

приймаються рішення з питань обороноздатності, соціального захисту наших людей, зокрема військовослужбовців, економічного розвитку.

Тут згадували Президента України... Так, дійсно, людина працює до 2-3 години ночі. Отож давайте згадаємо і про підтримку, яку нам надає міжнародна спільнота в боротьбі проти агресора, і про відродження нашої армії, і про відродження оборонної промисловості. Хочу нагадати, що саме з ініціативи Президента України Петра Порошенка створені і НАБУ, і НАЗК, і САП. Бо дуже багато людей хочуть присвоїти собі ці ініціативи (Шум у залі). Я вже не кажу про реформу децентралізації.

А тепер щодо дочасних виборів. Ви знаєте, «Блок Петра Порошенка» завжди готовий до будь-яких виборів — дочасних, строкових, нестрокових, бо єдиним джерелом влади в Україні є народ. А ось той, хто найбільше кричить з трибуни про те, що він проти, можливо, він і боїться. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Наступна заява від двох фракцій...

Переходимо до наступного питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення гарантій підвищення спортивної майстерності молоді».

І перед розглядом даного законопроекту я ставлю його на рейтингове голосування. Хто підтримує пропозицію, щоб ми зараз перейшли до розгляду цього законопроекту, прошу проголосувати. Прошу підтримати.

(3a) - 168.

Рішення не прийнято.

Колеги, зараз ми порадимося. У парламенті ϵ представник міністерства. Нагадаю, що я починав із законопроекту про ратифікацію, я ще раз поставлю його на рейтингове голосування. Прошу

змобілізуватися, переконайте колег, щоб вони голосували. Колеги, заходьте до залу. Не виходьте із залу, коли відбувається голосування, я називатиму прізвищах тих, хто виходить із залу.

Отже, є доповідачі законопроєкту про ратифікацію. Нагадую, що в порядку денному на сьогодні першим стоїть законопроєкт (я вже ставив його на рейтингове голосування) «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків». Я прошу проголосувати. Це рейтингове голосування на предмет підтримки ратифікації цієї угоди. Прошу максимально змобілізуватися і максимально підтримати. Прошу проголосувати.

((3a)) - 189.

Рішення не прийнято.

Колеги, голови фракцій, порадьте мені: можемо розраховувати, що змобілізуємо людей до завершення? Колеги, я звертаюся до голів фракцій: ми можемо приймати рішення? Як відчуваєте, ви залучите людей? Так, угода з Хорватією... Колеги, я прошу під час розгляду запросити депутатів до залу, через 10 хвилин, після обговорення, ми будемо приймати рішення. Прошу максимально змобілізуватися.

Отже, переходимо до розгляду проекту Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків» (№ 0173).

Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

((3a)) - 162.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді заступника міністра внутрішніх справ Трояна Вадима Анатолійовича. Будь ласка.

ТРОЯН В.А., заступник міністра внутрішніх справ України. Дякую, Андрію Володимировичу. Передовсім хочу подякувати за слова підтримки національних гвардійців і поліцейських, які вчора виконували свій обов'язок. Стався такий інцидент, бо деякі люди просто ще не розуміють, що такими вчинками ми не досягнемо ні миру, ні спокою.

А тепер доповідь. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Законопроєктом передбачається ратифікувати Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків. Проєкт розроблено на підставі Конституції України та Закону України «Про міжнародні договори України». Зазначена угода стане правовою основою співробітництва між урядами України і Хорватії та дасть можливість оперативно надавати взаємодопомогу. Джерелом фінансування для можливого надання допомоги Уряду Республіки Хорватія у разі виникнення катастроф може бути резервний фонд державного бюджету України або інші джерела, при цьому відповідні видатки будуть регламентуватися окремим рішенням Кабінету Міністрів України. Прошу народних депутатів підтримати даний законопроєкт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

До співдоповіді запрошується представник Комітету з питань європейської інтеграції Оксана Юринець. Будь ласка.

ЮРИНЕЦЬ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня! Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановні українці! Комітет з питань європейської інтеграції на своєму засіданні 7 лютого 2018 року розглянув проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків» (№ 0173) і прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу і в цілому. Таке рішення комітету узгоджується з висновком Головного науковоекспертного управління, яке підтримало ратифікацію зазначеної угоди.

Запропонована до ратифікації угода укладена в Києві 21 листопада 2016 року, а її ратифікація дасть можливість виконати всі внутрішньодержавні процедури, необхідні для набрання нею чинності. В угоді визначаються: порядок надання та отримання допомоги, процедура перетину кордону та правила перебування команд з надання

допомоги, ввезення, вивезення і транзит обладнання та засобів допомоги, порядок використання повітряних суден, відшкодування витрат та шкоди тощо.

Відповідно до статті 1 угоди вона застосовується у разі виникнення катастроф, якщо ресурси сторони є недостатніми для запобігання катастрофам або ліквідації їх наслідків. Прошу підтримати ратифікацію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Пані Оксано, я дуже прошу максимально змобілізувати членів комітету, бо щойно деякі залишили зал. Подзвоніть всім членам комітету, щоб були присутні під час голосування.

Прошу провести запис: два – за, два – проти. Будь ласка.

Від фракції «Самопоміч» – Роман Семенуха. Знімає.

Від «Блоку Петра Порошенка» — Олексій Петрович Порошенко. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 12, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка», звичайно, буде підтримувати ратифікацію угоди. Даний документ передбачає надання добровільної допомоги у надзвичайних ситуаціях та під час катастроф. Йдеться не тільки про направлення рятувальних команд та спецтехніки для ліквідації наслідків лиха, угода також передбачає посилення співробітництва у науковій сфері в цій галузі. Важливо, що співпраця включає передачу і досвіду, і практичних навичок подолання катастроф. Ця угода визначає чіткі правила перетину кордонів, використання суден, повітряних суден, дотримання законодавства обох сторін.

Отже, фракція «Блок Петра Порошенка» підтримує цей законопроект і закликає весь зал підтримати його і ратифікувати відповідну угоду. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від «Опозиційного блоку» – Ігор Михайлович Шурма. Прошу.

ШУРМА І.М. «Опозиційний блок». Я звертаюся до громадян України, а також до тих, хто на сьогодні організовує роботу Верховної Ради. Ми всі добре знаємо, що середа — день ратифікації, і добре розуміємо, що на кону — міжнародний імідж України.

Однак сьогодні, розуміючи, що зараз потрібно розглядати проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків», ми хочемо заявити відверто, прозоро і не поза спиною свою позицію. Ми вважаємо, що сьогодні хтось навмисно підставляє Голову Верховної Ради України, не подаючи йому пропозицій щодо включення до порядку денного законодавчих ініціатив від «Опозиційного блоку», зокрема, щодо соціальних гарантій людей, які нині проживають у зоні окупації, а також всіх переселенців.

І основне — це та катастрофа, яка відбувається у нас в охороні здоров'я. Уже впродовж цілого року ми вимагаємо звіту тимчасово виконувача обов'язків міністра охорони здоров'я. Цей проект постанови лежить під сукном, його не вносять. Якщо ви не хочете голосувати за Супрун, подайте іншу кандидатуру. Адже, не маючи кандидатури міністра, ми маємо неповноцінний уряд, а, не маючи повноцінного уряду, ви даєте карти в руки Президенту України, який у разі, якщо немає повного складу Кабінету Міністрів, відповідно до Конституції в 60-денний термін може розпустити Верховну Раду.

Тому ми вимагаємо негайного внесення проекту постанови про розгляд звіту виконувача обов'язків міністра охорони здоров'я. І нашу наполегливість, наше намагання добитися виконання наших вимог ми висловлюємо у формі протесту щодо сьогоднішнього голосування. «Опозиційний блок», підтримуючи даний законопроект по суті, по формі цього не зробить. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз буде заключний виступ, прошу голів фракцій максимально запросити депутатів до залу. Прошу комітет теж максимально змобілізувати народних депутатів, через 2-3 хвилини ми перейдемо до прийняття рішення.

Від Радикальної партії — Ігор Мосійчук. Будь ласка. Прошу депутатів заходити до залу, приготуватися до прийняття рішення.

МОСІЙЧУК І.В. Шановний український парламенте! Український народе! Фракція Радикальної партії Олега Ляшка буде підтримувати дану ратифікацію, як підтримувала і підтримує всі міжнародні угоди, які спрямовані на користь українському народу, які відповідають національним інтересам України.

Водночас, користуючись нагодою, хочу привернути увагу українського суспільства до подій, які з'ясувалися вчора. Учора органи безпеки Республіки Польщі затримали двох громадян Польщі, які обгрунтовано підозрюються в підпалі будівлі угорського культурного товариства в Ужгороді, в якому, як ми пам'ятаємо, звинувачували українців. Учора ж уночі цю будівлю було підірвано. Тобто, по суті, відбувся терористичний акт, для того щоб знову звинуватити українців, для того щоб розсварити українців з угорцями, українців з поляками. Це дії, які вчиняються на користь однієї-єдиної країни — державиагресора Російської Федерації.

Я стверджую, що нинішня Російська Федерація — це державатерорист, яка по всьому світу вчиняє терористичні акти. І Україна має бути готова до викликів, які кидає ця держава-терорист, правоохоронні органи мають бути готові до цього. На жаль, розслідування терористичних актів, що відбуваються в Україні, проходить не так злагоджено і не так ефективно, як ми хочемо. Маю на увазі вбивство журналіста Павла Шеремета...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

МОСІЙЧУК І.В. ...вбивство полковника Хараберюша, полковника Шаповала, замах на мене, внаслідок якого загинули люди, та інші. Так, є просування, є затримані в окремих випадках, є підозрювані. Але Україна потребує цілісної програми боротьби з тероризмом. Маємо навчитися у Держави Ізраїль жити за постійної терористичної загрози — це питання виживання всієї української нації. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, обговорення завершено, я прошу всіх зайти до залу, приготуватися до прийняття рішення. Прошу запросити до залу всіх депутатів, які перебувають у кулуарах. Прошу всіх зайти до залу і зайняти свої робочі місця. Спочатку я проведу

рейтингове голосування, щоб ми побачили рівень мобілізації, а потім вже перейдемо до прийняття рішення.

Я прошу, друзі, не виходьте. Андрію! Андрію Денисенко, не виходьте із залу! Не виходьте із залу, друзі! Як так можна? Я ж звертаюся з великим проханням, з повагою до кожного! Хоча мав би не про повагу говорити, а про велику зневагу до тих, які в свій робочий час знаходяться поза робочим місцем. Слід говорити про велику зневагу до тих людей, які зневажають і Україну, і парламент, і державу своїм ставленням до роботи. Я прошу всіх приготуватися до прийняття рішення.

Спершу я ставлю на рейтингове голосування проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків» (№ 0173). Прошу проголосувати. Рейтингове голосування. Прошу підтримати.

((3a)) - 209.

Рішення не прийнято.

Прошу, запросіть до залу! Щойно вийшов із залу народний депутат, я прошу його повернутися. Колеги, прошу максимально змобілізуватися.

Прошу показати результати голосування. Весь зал об'єднався довкола цієї ратифікації, я хочу всім подякувати:

«Блок Петра Порошенка» — 84, «Народний фронт» — 58, «Опозиційний блок» — 3, «Самопоміч» — 18, Радикальної партії Олега Ляшка — 10, «Батьківщина» — 5, «Воля народу» — 1, «Партія «Відродження» — 7.

Прошу всіх, колеги, зайняти робочі місця і підтримати ратифікацію. Прошу запросити депутатів до залу.

Я ще раз ставлю на рейтингове голосування проект закону № 0173. Прошу проголосувати і підтримати. Уважно, кожен голос має значення. Це рейтингове голосування, прошу підтримати.

(3a) - 216.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, прошу запросити депутатів до залу, прошу зайняти робочі місця. Колеги, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, прошу всіх максимально змобілізуватися і прошу підтримати ратифікацію. Отже, прошу всіх зайти до залу і взяти участь у голосуванні.

Ставиться на голосування проект Закону «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Хорватія про співробітництво у сфері запобігання катастрофам та ліквідації їх наслідків» (№ 0173) для прийняття за основу і в цілому. Прошу голосувати. Прошу підтримати, друзі, кожен голос має значення. Уважно голосуємо, підтримуємо.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 229$.

Рішення прийнято.

Угоду ратифіковано. Вітаю з прийняттям закону про ратифікацію, колеги!

Ми прийняли три важливі рішення, зараз ми вже не встигаємо розпочати розгляд іншого законопроекту. Згідно з Регламентом я оголошую перерву на 30 хвилин і прошу всіх о 12:30 прибути до залу для продовження роботи. Дякую.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершився. Я прошу заходити до залу, приготуватися до продовження нашої роботи. Будь ласка, запрошую народних депутатів до залу.

Наступне питання з блоку молодіжної політики та спорту — проект постанови про рекомендації парламентських слухань. Я прошу комітет... (Шум у залі).

Колеги, але перед тим як перейти до розгляду питань порядку денного, я маю оголосити дві заяви.

Спершу оголошення. Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід Березкіна Станіслава Семеновича зі складу депутатської групи «Партія «Відродження».

Наступна заява від фракцій «Об'єднання «Самопоміч» і «Батьківщина», вони готові замінити перерву на виступ з трибуни. Тому зараз я надаю 3 хвилини для виступу, а потім перейдемо до розгляду проекту постанови № 7383. Єгор Соболєв. Будь ласка, 3 хвилини.

СОБОЛЄВ Є.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). У мене є пропозиція до всіх народних депутатів. Я вчора до ночі був у поліції, спочатку в райвідділку, куди повезли затриманих після зіткнень, потім говорив з керівництвом Національної поліції. Основна причина всіх зіткнень, які відбуваються під Верховною Радою, і які стають дедалі більш кривавими, — в тому, що ми не хочемо говорити з людьми.

В Україні є багато проблем, які не вирішуються. Не тільки топкорупція, їх справді багато. Учора перед зіткненням марширували військові пенсіонери — їхні проблеми не вирішуються. І таких проблем багато. Зіткнення почалися з дурниці: люди справді хотіли зустрітися з керівництвом парламенту. Вони у себе на Закарпатті, звідки вони вчора приїхали, звернулися до своєї районної ради, до районної державної адміністрації. Їм сказали: «Це не наша компетенція, їдьте до Верховної Ради». Вони приїхали до Верховної Ради, до них ніхто не вийшов, тоді вони сказали: «Ми запалимо шини». І в цей момент керівництво поліції віддало наказ колишньому «Беркуту» викинути людей із площі. З цього і почалися зіткнення.

Яка моя пропозиція до всіх народних депутатів? Давайте встановимо щоденне чергування, і кожен з нас за чергою, звісно, на добровільних засадах, буде зустрічатися з людьми, які приходять під Раду. Насправді це наш обов'язок, я не розумію, що вас обурює. Якщо є демонстранти, які приходять до нас зі своїми проблемами, то наш обов'язок — хоча б їх вислухати. Ми можемо з ними погоджуватися чи не погоджуватися, але в 90 відсотках випадків це працюватиме.

Я запитав керівництво Національної поліції: «Навіщо ви оточуєте парламент величезними шеренгами національних гвардійців і спецпризначенців?». Народні депутати не мають боятися людей, ми всі обрані людьми. Немає жодної проблеми, щоб зустрітися з будьякою людиною. Я першим готовий записатися на таке чергування і пропоную всім колегам по парламенту це зробити.

46

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Хочу наголосити, що наступним питанням у блоці молодіжної політики та спорту, який ми розглядали, є проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Формування та реалізація державної молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації» (№ 7383). Це важлива тема, яка потребує обговорення в залі. Ми з головою комітету погодили, що будемо повноцінно, системно обговорювати законопроект, розглядати за повною процедурою, щоб ми могли зробити якусь форму парламентських дебатів на цю тему, щоб ми могли, глибоко вивчивши її, вийти на правильне кінцеве рішення. Тому я пропоную перейти до розгляду проекту постанови № 7383 за повною процедурою.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму Палатного Артура Леонідовича. Будь ласка, пане Артуре.

ПАЛАТНИЙ А.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загально-державний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, Андрію Володимировичу. Парламентські слухання про становище молоді в України на тему: «Формування та реалізація державної молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації» відбулися 15 листопада 2017 року. Хочу вас поінформувати, що в роботі парламентських слухань взяли участь понад 500 осіб, серед яких — народні депутати України, представники уряду, центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, члени молодіжних, дитячих громадських та наукових організацій.

Парламентські слухання показали, що найактуальнішими проблемами для молоді сьогодні залишаються: скрутне матеріальне становище, незабезпеченість житлом, складність працевлаштування, відсутність перспектив, обмеженість доступу до якісних освітніх і медичних послуг, незадовільний стан здоров'я. Учасники слухань подали низку слушних пропозицій до проекту Рекомендацій щодо розв'язання ключових проблем молоді. Вважаю, що ці рекомендації мають стати своєрідною дорожньою картою у сфері молодіжної політики

в умовах децентралізації, адже від успішності реформ залежить майбутнє Української держави.

Шановні колеги! У зв'язку з тим, що Верховна Рада розглядає проект постанови вже 2018 року, прохання внести відповідні технічні правки, а саме у пункті 2 цифри та слова «1 вересня 2017 року» замінити цифрами та словами «1 вересня 2018 року».

Шановні колеги, прошу підтримати проект постанови. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запитання будуть, повна процедура передбачає запитання до доповідача. Прошу провести запис на запитання. Борислава Берези прошу ввімкнути мікрофон.

БЕРЕЗА Б.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець). Пане Палатний, хочеться почути від вас, які саме пропозиції ви подаєте для того, щоб мотивувати молодих українців залишатися в Україні, не виїжджати на заробітки до Польщі, Німеччини, Австралії, будь-куди по світу. Що може зробити парламент? Що можна запропонувати? Адже хочеться побачити якісь практичні ініціативи, втілюючи які, ми зможемо виправити становище. Бо інакше найближчим часом Україна як майже найбільш старіюча нація в Європі може отримати нову кризу, коли ми побачимо, що кількість українців катастрофічно скорочується і вже взагалі нікому працювати, нікому жити. Що тоді будемо робити з Україною? Дякую.

ПАЛАТНИЙ А.Л. Дякую вам за запитання. Це дуже болюче питання. Ми знаємо, що останнім часом дуже багато молодих українців виїжджають за кордон через велику кількість проблем, але головна проблема — відсутність житла.

Що може зробити парламент? Це дуже влучне запитання. Найперше ми повинні відновити фінансування молодіжного будівництва і зробити прозорі умови, для того щоб молоді сім'ї могли отримати доступне житло. Буде доступне житло, буде робота — і наша молодь, наша талановита молодь (а її дуже багато, повірте мені,

в Україні) не від'їжджатиме на заробітки за кордон. Не такі солодкі умови за кордоном, я вам кажу це як голова комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Романова Анна Анатоліївна. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А. Я хоч і знаю відповідь, поставлю запитання, щоб привернути увагу залу. Ці парламентські слухання були ініційовані профільним Комітетом з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму. І, власне, коли формувався Державний бюджет України на 2018 рік, ми подавали свої пропозиції щодо збільшення фінансування фонду молодіжного кредитування. Що мається на увазі? Зараз, за даного обсягу фінансування, молоді сім'ї можуть купити за здешевленими кредитами лише 40 квартир на рік. Тому, щоб привернути увагу залу, в мене таке запитання: в якому обсязі враховані пропозиції комітету? Чи були враховані всі пропозиції, які ми подавали?

ПАЛАТНИЙ А.Л. Дякую, Анно Анатоліївно. Хочу сказати, що, на жаль, на сьогодні з цим велика проблема. Наш комітет збирається кожного вівторка, буває, що й по середах, але, на жаль, не всі пропозиції, які ми напрацьовуємо, знаходять підтримку у виконавчій владі. Проте ми з вами, Анно Анатоліївно, будемо робити все, щоб виконавча влада виконувала Рекомендації парламентських слухань, інші законодавчі акти, які ми з вами напрацьовуємо в комітеті і які потім приймаються Верховною Радою, щоб забезпечити молодим сім'ям можливість отримувати кредити в тому обсязі і в тій кількості, як це потрібно сьогодні для держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Євтушок Сергій. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. «Батьківщина». Пане голово комітету, ви дуже чітко зазначили, що, дійсно, для того щоб комплексно підходити до виховання молоді, потрібні фінанси, яких, на жаль, бракує у громадян України. Вже три роки поспіль міністерство проводить соціологічні дослідження на предмет того, які саме тренди домінують серед молоді, позитивні чи негативні. Чи бачимо ми в даному проекті постанови реалізацію цих трендів на основі соціологічних досліджень, які три

роки поспіль за бюджетні кошти проводить міністерство? Якщо ні, то скажіть, будь ласка, чи ви як голова комітету разом з членами комітету запитуєте у міністра відповідну інформацію на засіданнях комітету на предмет контролю даної ситуації? Дякую.

ПАЛАТНИЙ А.Л. Дякую за запитання. Обов'язково ми будемо це враховувати в наших рекомендаціях. Обов'язково ми запитуємо. І не тільки запитуємо, ми працюємо з профільними міністерствами, надаємо пропозиції, які напрацьовуємо під час «круглих столів». «Круглі столи» за участю представників відповідних профільних міністерств у нас відбуваються щомісяця, для того щоб вирівняти ту чи ту ситуацію. Розраховуємо на вашу підтримку і підтримку всіх фракцій.

Я дуже вдячний народним депутатам, які підтримують роботу нашого комітету. Справді, у нашому комітеті немає політики, у нас тільки конструктивна робота. Я дуже вдячний тим депутатам, які не вигукують гасла, а роблять те, що мають робити, — передовсім голосувати і підтримувати позитивні зміни для нашої молоді, для наших дітей, для майбутнього нашої держави. Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Артуре, за доповідь.

Зараз ми переходимо до виступів представників фракцій і груп, потім будуть виступи народних депутатів. Прошу представників фракцій і груп, які бажають взяти участь в обговоренні, записатися на виступ. Будь ласка.

Від фракції «Батьківщина» – народний депутат Сергій Миколайович Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Рівненщина, «Батьківщина». Насправді, шановні колеги, перебуваючи в округах, особливо народні депутати, обрані в мажоритарних округах, беручи участь у різних заходах, зокрема спортивних, ми стикаємося з тим, що завжди бракує фінансування на виховання нашої молоді.

Я хочу сказати тут про системні речі. Не тільки міністерство або комітет, голова якого щойно виступав і закликав нас підтримати цей проект постанови, повинні дбати, розуміти, спрямовувати фінанси на реалізацію молодіжної політики. Це повинні робити всі — батьки, заклади дошкільної освіти, інші заклади освіти і регіональні влади.

Звичайно, бракує фінансів. Одразу скажу, якщо вже говорити про загальні, системні речі, то не треба було ухвалювати в цьому залі рішення, до прикладу, що стосується мого виборчого округу, в якому два з трьох районів належали до четвертої зони радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи. Простим рішенням Кабінету Міністрів, яке згодом було затверджене законом про Державний бюджет України, скасовано четверту зону. Не провівши жодного дослідження, не виявивши, чи більше хворіють діти і на які захворювання, чи це онкологічні захворювання, чи інші, в районах, що належали до четвертої зони, порівняно з іншими районами, просто скасували четверту зону. Відповідно скасували і безплатне харчування у школах. Усе це свідчить про те, що ми просто несистемно підходимо до формування державної політики, зокрема й молодіжної.

Ще 2013 року, шановні колеги, експерти Ради Європи з молодіжної політики провели дослідження, яке виявило, що в Україні може бути виявлена увага до дитини, яка є соціально незахищеною або дуже талановитою. Інших дітей, які могли б займатися спортом, реалізуватися в цій царині, держава просто не стимулює.

Тому фракція «Батьківщина» на своєму засіданні однозначно підтримала даний проект постанови, як і всі ініціативи, що стосуються організації спортивної діяльності, стимулювання спорту. Дуже часто на місцях ми чуємо від спортсменів: «Дайте хоч найменший стимул—і ми зможемо показати високі результати». Фракція «Батьківщини» підтримує цей проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від фракції «Об'єднання «Самопоміч» — Романова. Будь ласка.

РОМАНОВА А.А. Колеги! Насправді нині основна проблема українського суспільства – потужна демографічна криза. Тому, на мою думку, всі наші зусилля мають бути спрямовані на те, щоб відновити населення, дати змогу молодим талановитим українцям розвиватися, працювати на благо України. Інакше ми просто втратимо свою державність. За коефіцієнтом «відпливу мізків» (є таке британське дослідження) Україна входить до п'ятірки країн світу, які найбільше втрачають свій інтелектуальний потенціал, з яких молодь виїжджає і розбудовує інші країни світу.

Ми постійно говоримо про це в інтерв'ю, колеги, я вмикаю телевізор — в усіх інтерв'ю про це кажуть. І ось понад 500 представників молодіжних громадських організацій зібралися в цій залі на парламентські слухання. Вони уважно слухали, а зараз дивляться нас по телевізору і мають великі сподівання, що народні депутати, які є представниками державної влади, приймуть рішення. У принципі, те, як ми проголосуємо, буде дуже виразним знаком для нашої молоді: чи ми насправді опікуємося проблемами молоді, як розповідаємо на телебаченні, чи це просто красиві слова.

У Рекомендаціях парламентських слухань зібрані всі правильні пропозиції, зокрема і про житло в частині збільшення фінансування фонду молодіжного кредитування, що вкрай необхідно, і про захист першого робочого місця для молоді, і про розвиток освіти, і про розвиток охорони здоров'я, і про молодіжний туризм — про все там зазначено. Це реальні рекомендації для органів виконавчої влади.

На жаль, дуже мало людей у залі. Як завжди, питання молоді поставили на середу. Як завжди, під час голосування спікер збиратиме народних депутатів, щоб вони прийшли і натиснули зелену кнопку, проголосували за те, щоб ці Рекомендації хоча б направити органам виконавчої влади. Чи будуть вони виконані? Подивимося. Але я ще раз закликаю підтримати. «Об'єднання «Самопоміч» стверджує, що має бути розроблена стратегія подолання демографічної кризи в Україні, яка стане пріоритетом розвитку нашої держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Колеги, перед тим як надати слово наступному промовцю, я хочу повідомити важливу і гарну новину. Комітет з питань правової політики та правосуддя підтримав проект Закону «Про Вищий антикорупційний суд» і рекомендує Верховній Раді України прийняти його за основу. Це відкриває нам можливість, можливо, навіть завтра, якщо буде воля залу, перейти до розгляду цього надважливого законопроекту. Вітаю, колеги!

Від «Блоку Петра Порошенка» до слова запрошується Сергій Лещенко. Будь ласка.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Доброго дня, Україно! Нічого додати до слів доповідача Артура

Палатного, який виклав усе абсолютно доречно. Звичайно, проблема нашої молоді — це проблема пошуку кращої долі за кордоном.

Нещодавно агентство *Bloomberg* оприлюднило шокуючі цифри, що 1 мільйон українців виїхали за кордон за останні два роки, з них півмільйона виїхали до Польщі, 350 тисяч — до Росії. Тобто люди шукають кращої долі навіть на території країни-агресора, бо власний уряд, власна держава не спроможні забезпечити молодих українських громадян робочим місцем, гідним життям, базовими стандартами ні з безпеки, ні з охорони здоров'я, ні з екології.

І, звичайно, за кордон виїжджає найбільш креативна українська молодь. Це дуже прикро, бо українська молодь — одна з найбільш талановитих у світі. Можливо, ви чули вражаючу звістку, яка надійшла вчора ввечері, що компанія *Amazon*, яка належить найбагатшій людині світу пану Безосу, придбала компанію *Ring* за 1 мільярд доларів. А ключовий внесок у компанію *Ring* робить український креативний клас — українські айтішники, розробники штучного інтелекту, тобто саме та молодь, для якої ми повинні працювати в сесійній залі.

Також ми знаємо, що українські стартапи заявляють про себе по всьому світу, але, на жаль, їх автори дуже часто потім виїжджають назавжди до Кремнієвої долини у США, до Польщі чи до скандинавських країн, до інших країн, де можна мати кращі стартові умови, де є захист інвестицій і можливо отримати державні гранти для розвитку креативного класу, ІТ-індустрії.

Звісно, українська молодь гідна кращого життя. Ви знаєте, наприклад, що розроблений в Україні електробайк вже називають українською *Tesla* серед електробайків, його виробляє компанія *Delfast*. Українська компанія *Grammarly* відома на весь світ як розробник сервісу для перевірки орфографії в електронному використанні саме в англомовному світі. І багато інших.

Тобто ми повинні саме сюди інвестувати всі зусилля, а не в якісь аграрні олігархічні конгломерати, які вже не знають, куди гроші складати, де паркувати свої яхти біля Монте-Карло і свої літаки на приватних аеродромах, і не у відсталі енергетичні проекти олігарха Ахметова, які ми дотуємо через «Роттердам +». Якщо у нас є зайві гроші, треба їх не Ахметову з Косюком давати, а українським айтішникам, щоб вони могли за ці гроші розвивати український креативний клас (Шум у залі).

Тут кричать представники однієї з провладних фракцій... Краще подивіться, що сесійна зала порожня вже в середу. Це ознака того, що треба змінювати виборчий закон, що вибори мають відбуватися за відкритими списками, щоб не було мажоритарки, щоб не було системи, коли йдуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Народного фронту» — Тарас Кремінь. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт» підтримує проект постанови про Рекомендації парламентських слухань, вони є надзвичайно важливими для розвитку державної молодіжної політики в Україні. Але я хотів би зараз зосередитися на тих питаннях, які турбують українське суспільство, особливо за результатами Олімпійських ігор у Пхьончхані, напередодні відбуття наших паралімпійців на найголовніші спортивні змагання світу.

Хочу сказати, що за результатами цієї Олімпіади ми як український парламент повинні провести «роботу над помилками» і зробити все від нас залежне для того, щоб олімпійські і неолімпійські види спорту були підтримані не лише на державному рівні, а й на рівні органів місцевого самоврядування, у тому числі об'єднаними територіальними громадами.

На превеликий жаль, ми маємо величезні системні проблеми із збереженням спортивних об'єктів і майна на території органів місцевого самоврядування, які місцева влада дуже часто не хоче приймати на баланс. Це великі стадіони, плавальні басейни. Я вже не кажу про будівництво нових дитячо-юнацьких спортивних шкіл, про розвиток професійної спортивної майстерності, підтримку ветеранського руху.

Дуже важлива річ — фіксування на рівні Кабінету Міністрів обсягу фінансування, що виділяється з Державного фонду регіонального розвитку на ремонт і будівництво нових спортивних об'єктів. На превеликий жаль, на місцевому рівні відповідних цифр не дотримуються. І таких прикладів дуже багато. Водночас є ініціативи місцевої влади, як, наприклад, у місті Харкові, де тиждень тому відкрили

щойно збудований новий басейн. Це яскравий приклад того, як місцева влада може працювати.

Наступне дуже важливе питання — діяльність центрів олімпійської підготовки, які дуже часто не відповідають концентрації спортсменів на чітко визначених територіях. Так, наприклад, у Миколаєві є найкращий в Україні зал фехтування, але, на превеликий жаль, ми не маємо центру олімпійської підготовки, тому, фактично, «розмиваємо» своїх перспективних олімпійців по всій Україні, і такі зірки спорту, як Ольга Харлан, змушені здебільшого проводити час у Києві.

Велика справа — захист професійних інтересів ветеранів спорту, особливо тих, які зазнали травм за час професійної діяльності. Ми маємо десятки, якщо не сотні прикладів, коли спортсмени під час підготовки до Олімпійських ігор зазнали травм і, фактично, були списані.

Крім того, я вважаю, що на такі парламентські слухання треба запрошувати не лише спортивних функціонерів, а й спортсменів, які досягли високих результатів. Я виступаю з ініціативою і прошу вас, Андрію Володимировичу, якщо буде можливість, підтримати її, щоб запросити завтра на пленарне засідання Верховної Ради єдиного українця — олімпійського чемпіона Пхьончхану Олександра Абраменка з міста Миколаєва, де, на превеликий жаль, немає умов для розвитку фристайлу, для того щоб зустрітися та привітати цього видатного українського спортсмена...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершуйте, будь ласка, 30 секунд.

КРЕМІНЬ Т.Д. Я переконаний, що ми повинні запитувати про розвиток спорту не тільки у партійних і спортивних функціонерів. Ми повинні запитати у тренерів, у олімпійських чемпіонів, чемпіонів світу, які в усьому світі на всіх рівнях прославляють Україну, піднімають український прапор вище, ніж ми те можемо. Тому давайте допомагати, запрошувати і дійсно підтримувати український спорт. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від Радикальної партії – Лінько. Будь ласка.

ЛІНЬКО Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановні колеги! Шановні українці! Ми обговорюємо вкрай важливе питання, бо проблеми української молоді — це проблеми українського майбутнього. Без нормального виховання, оздоровлення, без нормальних інвестицій в українську молодь через 5, 10, 15 років ми будемо мати не просто демографічну кризу, у нас нікому буде працювати. Настане повна деградація, якщо ми не змінимо державну політику щодо молоді, якщо не будемо вкладати в розвиток молоді не лише фінансові ресурси, а й душу.

Тому Радикальна партія, безумовно, буде підтримувати цей проект постанови, як і всі рішення, спрямовані на оздоровлення та підтримку української молоді.

У нас на сьогодні величезна проблема молоді, на якій я хочу наголосити, це перша проблема, — освіта. Насправді для роботодавців дуже потрібні працівники з професійно-технічною освітою. Коли ми зустрічаємося з представниками великих підприємств, вони кажуть, що не вистачає саме фахової молоді з професійно-технічною освітою — електрозварювальників, трактористів, представників інших робітничих професій. Їх мало, тому що держава передала професійно-технічну освіту на місцеві бюджети, а вони не витягують її. Освіта — це те, чим має опікуватися держава, а не місцеві громади, які турбуються більше про комунальні проблеми.

Друга проблема української молоді. Чому виїжджають за кордон? Чому відбувається масова еміграція? Тому що немає достатньо роботи, немає нормальної зарплати. Тому нам потрібно систематично підвищувати мінімальні стандарти, підвищувати заробітні плати. Це те, на чому постійно наголошує Радикальна партія, те, чого ми вимагаємо від уряду.

Проблема житла. На сьогодні ні в Києві, ні в будь-якому нормальному місті неможливо купити житло. У районах (я часто буваю в Кіровоградській області) немає ні вчителів, ні медиків. Лікарі поважного віку виходять на пенсію, а нові не приходять, бо не мають можливості купити житло. Хто поїде в районний центр, не маючи житла, і працюватиме за копійчану зарплату? Звісно, молодь виїздить за кордон, бо там вищі зарплати. Тому проблема житла для молоді

і кредитування житла — це якраз питання, яке має розглядатися, в тому числі, і Національним банком. Дайте молоді кредити, щоб вони могли купити собі квартири, бо на сьогодні ціни на житло абсолютно не відповідають заробітним платам.

Щодо інфраструктури, про що говорили колеги. У нас залишився великий спадок від Радянського Союзу — об'єкти ДТСААФ. На сьогодні ці інфраструктурні об'єкти, фактично, покинуті напризволяще, руйнуються, хоча їх можна використовувати і для патріотичного виховання молоді, і для оздоровлення молоді, і для проведення спортивних заходів.

Ми створили молодіжне крило Радикальної партії, щоб дати можливість молоді здобувати політичний досвід, створити соціальні ліфти, для того щоб українська молодь приходила до влади, щоб вони мали можливість працювати. Це не те, що нам пропонує влада, — привезти сюди закордонних експертів, які грабуватимуть країну, а потім поїдуть, і ніхто не нестиме відповідальності. Треба дати молоді шанс працювати в Україні, управляти країною і створити щось нормальне для нашого майбутнього. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Від фракцій і груп більше немає бажаючих виступати, так? Колеги, перед тим як перейти до виступів народних депутатів, я надам 3 хвилини заступнику міністра молоді та спорту Олександру Йосиповичу Яремі. Будь ласка.

ЯРЕМА О.Й., заступник міністра молоді та спорту України. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я хотів би сфокусувати вашу увагу на тому, що документ, який зараз розглядається, а саме проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Формування та реалізація державної молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації», розглядали в цьому залі молоді люди з усіх регіонів України. Тут була представлена молодь — представники молодіжних, дитячих громадських організацій, органів місцевого самоврядування. І цей документ, який ви розглядаєте, є спільним напрацюванням усіх учасників парламентських слухань — і урядових інститутів, і інститутів

громадянського суспільства, і, що дуже важливо, профільного комітету, в якому він був опрацьований.

Для нас сьогодні дуже важливо сформувати модель молодіжної роботи на місцевому рівні. Відповідно до цієї моделі молода людина незалежно від того, де вона проживає — у мегаполісі чи в селі, повинна мати рівний доступ до адекватної інформації, до робочих місць, до послуг, які допомагають розвиватися і ставати конкурентоздатною.

Ми сьогодні говоримо і, власне, це відображено у проекті постанови, про створення і розвиток молодіжної інфраструктури на рівні громад з фокусом уваги передовсім на неформальній освіті, на наданні молодим людям допомоги в отриманні навичок, що зроблять їх конкурентоздатними в Україні, незалежно від місця проживання і сфери діяльності. І дуже важливий елемент — залучення молодих людей до процесу прийняття рішень і їх роль у цьому.

Тобто йдеться про створення механізмів, завдяки яким молодь стане активним учасником змін, що відбуваються в країні, починаючи з рівня громади до національного рівня. Прошу підтримати проект постанови. Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Колеги, зараз ми переходимо до виступів в обговоренні проекту постанови народних депутатів України. Відводиться 20 хвилин на обговорення. Прошу всіх бажаючих записатися.

Народний депутат Унгурян. Будь ласка.

УНГУРЯН П.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Слава Ісусу Христу! Шановні колеги! Шановна головуюча! Дякую за можливість виступити з такої важливої теми. Дуже добре, що ми розглядаємо проект за повною процедурою. Насамперед хочу подякувати, як завжди, профільному Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму, голові комітету, голові підкомітету колезі Споришу, який займається питаннями дитинства, сім'ї, молоді, профільному

міністерству, міністру Ігорю Жданову і заступнику міністра Олександру Яремі. Надзвичайно важливу роботу виконують колеги.

Колега Романова вже наголосила, і я думаю, треба просто усвідомлювати, що ми маємо з наступним поколінням українців. Колеги, давайте замислимося над цифрами. Протягом минулого 2017 року кількість населення України скоротилася більш як на 200 тисяч людей. За оцінками міжнародних інституцій, і це офіційно визнає одне з міністерств, на жаль, Україна входить у тридцятку найстаріших країн світу. Тобто динаміка народжуваності не встигає за динамікою смертності.

Динаміка утворення нових сімей настільки мала, що вона не забезпечує потребу в нових громадянах України, які народжувалися б, ставали патріотами і професіоналами. Ми маємо страшну динаміку розлучень, тому що молоді хлопці і дівчата вступають у стосунки, не усвідомлюючи відповідальності, яка настає за рішенням створити сім'ю. Як наслідок, маємо більш як 62 відсотки неповних сімей, які є розлученими. При цьому висока частка розлучень є характерною саме для української молоді, про яку ми сьогодні говоримо, переважна більшість розлучень відбувається у перші три — п'ять років спільного життя. Усе це свідчить про дійсно глибоку кризу — і ціннісну, і соціально-економічну.

Тому я вважаю, що ми маємо додати до Рекомендацій парламентських слухань необхідність духовно-моральної складової у вихованні молоді, а також звернутися до Ради національної безпеки і оборони України з вимогою розглянути питання демографії. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Єгор Соболєв передає слово Альоні Бабак. Будь ласка.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). «Об'єднання «Самопоміч». Я не вірю! Я не вірю цьому парламенту, не вірю жодному виступу, який тут пролунав. Я не вірю собі як члену цього парламенту в щирості всього того, що сказано сьогодні з цієї трибуни.

Цей парламент, якби хотів, може все. І може, затверджуючи бюджет, вносячи зміни до бюджету, їх не підтримувати, якщо не передбачено істотне збільшення фінансування програми молодіжного житла. Цей парламент може все — не смішних 30 мільйонів на програму молодіжного житла виділяти, а виділити щонайменше 2 мільярди гривень, розуміючи, що 2 мільярди гривень у разі співфінансування 50 на 50 дадуть на 4 мільярди робочих місць.

Шановні колеги, давайте візьмемо для себе зобов'язання не голосувати жодної зміни до Державного бюджету України без чіткої дії, орієнтованої на те, щоб молода людина бачила себе в цій державі, щоб було фінансування молодіжного будівництва за програмою іпотеки.

Друзі, молода людина із заробітної плати 10 тисяч гривень відраховує у вигляді єдиного соціального внеску 26 тисяч 400 гривень на рік. Це скільки середніх пенсій? Ми не можемо собі дозволити, щоб хоч жодна молода людина, яка нині працює навіть за 10 тисяч гривень, виїжджала до іншої країни заради 600 доларів, тому що вона не бачить себе в цій державі з точки зору отримання житла.

Друзі! Ми не можемо й надалі говорити з цієї трибуни, що будемо тиснути на уряд, який нас не чує. Та що це взагалі відбувається? Ми просто можемо сказати і уряду, і всій державі, і кожній молодій людині, що цей парламент не внесе жодної зміни до бюджету без збільшення фінансування програми молодіжного житла. Це перше і ключове завдання, яке ми просто повинні собі поставити і виконати, а не постійно говорити з цієї трибуни, що нас хтось не слухає. Ми можемо все, і цей парламент здатний це зробити! (Оплески). Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Тарас Пастух. Я не бачу... Пані Романова, прошу.

РОМАНОВА А.А. Власне, після такого виступу колеги мало що можна додати. Хочу зараз звернутися до молоді. Всі молоді люди, лідери молодіжних громадських організацій, які брали участь у парламентських слуханнях і зверталися до народних депутатів, я впевнена, зараз дивляться на нас і слідкують, як ми будемо голосувати. У мене велике прохання до молоді, до активної молоді, до лідерів громадських організацій: приходьте на вибори! І тепер подивіться, як кожен депутат насправді вас підтримує, як зараз голосуватиме, хто

знаходиться в залі, хто лише красивими словами вас підтримує, а хто підтримує реальними діями і голосуванням. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Андрій Іллєнко запрошується до слова. Будь ласка.

ІЛЛЄНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода», місто Київ. Шановні українці! Безумовно, треба схвалити Рекомендації парламентських слухань, тут питань немає. Але є нагода обговорити проблеми молоді в Україні. Знаєте, головна річ полягає в тому, що ми перебуваємо не на порозі катастрофи, ми вже знаходимося у процесі катастрофи. Якщо ми подивимося прогнози Організації Об'єднаних Націй, наприклад, щодо чисельності населення нашої держави, то побачимо, що вони є катастрофічними.

Вже сьогодні мільйони українців виїжджають за кордон. Переважно це молоді люди, які мали б тут працювати, тут сплачувати податки, тут створювати родину, тут народжувати дітей. Але сьогодні вони їдуть за кордон, і ми розуміємо, чому це відбувається.

Звичайно, можна діяти гаслами, закликами — усе це теж треба робити, але головний приклад — це приклад справи. Якщо сьогодні в Україні найнижчий рівень заробітної плати в Європі, один з найвищих рівнів корупції, якщо люди розуміють, що зробити кар'єру в Україні, отримати нормальну роботу, мати якусь перспективу без зв'язків, без блату, без корупції майже неможливо, то зрозуміло, що людей таким чином свідомо підштовхують до виїзду з країни.

Так, ϵ ті, хто залишиться попри все, але більшість людей вибиратимуть можливість нормально жити там, де ϵ можливість це отримати. І ті країни, до яких сьогодні масово виїжджають українці, насправді зацікавлені в цьому. Їм потрібні розумні люди, їм потрібні люди, які будуть працювати, збагачувати їхню економіку, які будуть сплачувати в їхніх країнах податки, і вони навіть стимулюють цей процес, створюють умови і таке інше.

Тому ми маємо розуміти, що в Україні склалася катастрофічна демографічна ситуація, що у нас низька народжуваність, висока

смертність і таке інше, і якщо це відбувається в контексті масового виїзду молодих людей за кордон, то ми просто можемо не отримати достатньої кількості населення для всієї України.

І тому головне — це реальна зміна економічної, політичної системи в Україні, що пропонує «Свобода». Має відбутися цілковитий демонтаж цієї олігархічної економіки, олігархічної політики, яка створила з потенційно однієї з найбагатших країн Європи найбіднішу країну з одним із найнижчих рівнів життя, з одним із найвищих рівнів корупції. Це головне питання!

Парламент існує для того, щоб ухвалювати такі закони, які рухатимуть нашу країну вперед. І лише гасел буде недостатньо, потрібні конкретні кроки, щоб люди зрозуміли, що комфортно, нормально можна жити в Україні, що тут можна розвивати малий і середній бізнес, отримати нормальну роботу, нормальну перспективу, нормальні органи влади, які працюють на людей, а не на бандитів. Тоді буде нормальна ситуація. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Тарас Кремінь передає слово пану Величковичу. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Шановні колеги! За цей проект постанови треба голосувати. За нього треба голосувати не тому, що його підготував і рекомендує Комітет Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму, а зовсім з інших причин.

Досить згадати, хто вийшов на Майдан у 2013 році і хто становив основу протестних рухів у цей період — молодь. Хто одним із перших пішов на фронт у 2014 році? Молоді патріотичні люди і ті люди, які хочуть жити в нормальній країні.

Коли декілька тижнів тому ми проводили конкурс «Молодіжна столиця України», у якому взяли участь 56 різних міст — від обласних центрів до центрів об'єднаних територіальних громад. Ми побачили дуже перспективну картину, зрозуміли, що молодь не стоїть осторонь, молодь хоче бути в основі процесів. Молоді люди хочуть брати участь у розвитку громад, вони хочуть брати участь у політиці, у бізнесі — там, де можуть себе реалізувати. І наше завдання як парламентаріїв — створити умови, щоб молодь мала всі можливості для самореалізації. Саме на нас не просто лежить відповідальність, наше завдання —

подати руку і допомогти молодим людям відчути, що вони у своїй країні, що саме тут їхнє майбутнє.

Багато молодих людей виїжджають за кордон, щоб здобути освіту, знання, навіть заробити грошей, але значна частина з них повертаються в Україну. Усе, що вони здобули, вони хочуть застосувати тут, у цій країні, де живуть вони, їхні батьки, їхні близькі. Тому наше завдання — створити такі умови, щоб молоді люди мали змогу через соціальні ліфти піднятися нагору і стати тими, хто закладатиме майбутнє нашої країни.

Я закликаю всіх колег незалежно від фракційної належності підтримати цей проект постанови. «Народний фронт» буде голосувати «за». Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Ірина Подоляк. Будь ласка.

ПОДОЛЯК І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я хочу зробити наголос трохи на іншому. Ми всі в нашій крані вибудовуємо передвиборну чи виборчу риторику, орієнтуючись на тих, хто приходить голосувати. Упродовж дуже багатьох років це відбувається. Ми всі розуміємо, що наша риторика повинна стосуватися тих, хто дисципліновано приходить на виборчі дільниці. Така є правда. І як показує статистика, на виборчі дільниці приходять старші люди. Відповідно такою є виборча риторика усіх політичних сил, відповідно на тих людей скеровується і фокус передвиборних програм та обіцянок. І в цьому насправді є дуже велика криза і дуже велика проблема.

Молодь повинна не просто хотіти брати участь у соціальних ліфтах та управлінні державою. Молодь мусить зрозуміти, що якщо ви, молоді люди, не будете ходити на вибори і не будете голосувати за те майбутн ϵ , яке ви хочете для себе завтра, то воно ніколи не настане. І в цьому ϵ велика проблема і велике завдання. Насправді я хочу цим виступом вкотре звернутися до молодих людей, закликати їх приходити на вибори, які б вони не були і коли б вони не відбувалися. Принаймні тоді у нас буде надія, що через рік, два, три, п'ять чи десять майбутн ϵ , про яке ми всі мріємо, настане.

Крім того, я хочу сказати, що зараз ми маємо дуже багато криз у державних політиках. І проблема молодіжної політики так само є критичною, бо її немає. Замало лише кредитувати житло для молоді, хоч, без сумніву, це один із важливих інструментів. Варто мати державну програму і державну політику, яка стосувалася б і до якої були б залучені не лише Міністерство молоді та спорту, а й Міністерство освіти і науки насамперед.

Ми мусимо надавати кредити на здобуття вищої освіти.

Ми мусимо змінювати ситуацію, яка нині склалася, коли бракує вчителів української мови, вчителів математики і фізики, які українською мовою викладали б на Закарпатті чи на Буковині. Нам бракує вчителів, які українською мовою викладали б на Східній Україні. А для цього потрібні стимули. Нам потрібно, щоб у середню освіту — це наріжний камінь розвитку держави — йшли не невдахи (пробачте мені, сподіваюся, що це не масово), а найкращі...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, 30 секунд, завершуйте.

ПОДОЛЯК І.І. Треба, щоб у середню освіту, у школи йшли найкращі випускники університетів України і щоб вони мали стимули. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Борислав Береза. Будь ласка, запрошую до виступу.

Народний депутат Фаєрмарк. Будь ласка.

Народний депутат Іван Спориш... У нас із вами не збігаються списки промовців чи що відбувається? (Шум у залі). Я свого чоловіка люблю, Ляшко, а ти — корову. Я думала, що ти свою дружину любиш. Яке жахіття, слухайте, це просто жах! (Шум у залі).

Шановні колеги, поки відбувається творча дискусія про те, хто кого любить, з'ясувалося, що у нас різні списки промовців. У мене зараз — Береза, Фаєрмарк, Спориш. Якщо у вас якийсь інший список, будь ласка, ми повернемося і скомпілюємо це все.

Слово надається Споришу. Прошу вас.

СПОРИШ І.Д. «Блок Петра Порошенка», виборчий округ № 15, Вінниччина. Ми сьогодні розглядаємо у напівпорожньому залі, у майже порожньому, досить важливе питання. Бо не буде молоді — не буде України, ми це добре розуміємо. І саме тому, як було сказано

головою нашого комітету, 15 листопада відбулися парламентські слухання про становище молоді в Україні на тему: «Формування та реалізація державної молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації». Скажу, що досить багато народних депутатів взяли у них участь і виступили, можливо, більше десяти. Було більш як 500 молодих людей з усіх куточків України. Їхні очі світилися, вони виступали з цієї трибуни і сподівалися, що ми приймемо відповідні рішення, які будуть направлені на місця.

Однак ніхто із промовців не сказав, що ми обговорюємо проблеми формування молодіжної політики саме в умовах децентралізації, тому я хочу зупинитися саме на цьому аспекті. На сьогодні об'єднані територіальні громади розпоряджаються коштами, які тепер залишаються у місцевих бюджетах, тож саме вони мусять дбати про молодь. Мусять подбати про житло для молоді, про те, щоб молодь вивчилася і після завершення навчання могла отримати роботу. Вважаю, що в умовах децентралізації дуже велику увагу до вирішення цих питань мають приділяти саме голови об'єднаних територіальних громад та депутати місцевих рад, тому що ми знову перекладаємо на місця, на плечі об'єднаних територіальних громад це досить важливе питання.

Ми сьогодні обговорюємо дорожню карту нашої молоді на перспективу. Чи буде направлено відповідне рішення на місця, побачимо за результатами голосування. Я більше ніж упевнений, що сьогодні жоден із нас не натисне червону чи жовту кнопку — всі натиснуть зелену, але знову-таки голосів у залі не вистачить, ми це добре розуміємо. Тому я дуже хотів би, щоб все-таки ми до цього питання повернулися і дали дорожню карту нашій молоді, щоб в умовах децентралізації на місцях, в об'єднаних територіальних громадах більше уваги звертали на молодь.

Я підтримую всіх промовців, зокрема і Альону Бабак, вона сказала правду, ми повинні все робити, щоб молодь була із житлом, бо так має бути. На жаль, з єдиної причини ми сьогодні не приймемо це рішення — тільки тому, що не вистачає голосів. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хочу вам просто нагадати для розуміння, що проект постанови може бути внесено повторно без проблем через два дні після голосування.

До слова запрошується Борислав Береза. Будь ласка.

БЕРЕЗА Б.Ю. Шановні колеги! Я хочу звернути вашу увагу на те, що Україна дійсно зменшується, не тільки територіально через агресію Росії проти України в Криму та на Донбасі. Хто знає, яка зараз чисельність населення України? Офіційні джерела кажуть, що 42 мільйони, 39 мільйонів. А може, 30? Може, 28 мільйонів? Перепис населення міг би дати відповідь на це запитання, але його не проводять. Є інша інформація: щомісяця Польща відкриває майже 100 тисяч робочих віз для виїзду українців.

Я хочу сказати, що так, люди їдуть працювати, але не тому що вони не можуть знайти тут роботу, з інших причин — бо в Україні немає порядку, немає безпеки, немає майбутнього для молоді. Молодь шукає якісну освіту, нормальну медицину, молодь шукає майбутнє. Мабуть, молодь не бачить в Україні свого майбутнього. Чому? Я зараз поясню на прикладі, який ви всі бачили.

Якби зараз у залі розглядалося питання про газ, нафту, вугілля, ліс абощо, якби розглядалося питання про відшкодування за курятину, за яловичину, стимулювання виробництва молока, питання про землю, то було б більш як 226 голосів. А питання молоді, мабуть, не дуже турбує більшість народних депутатів, бо інакше ми побачили б тут більше 300 депутатів, натомість бачимо не більш як 150. Чи ганьба це? Так, ганьба! І таке ставлення рано чи пізно повинно вдарити по цьому парламенту.

Багато людей тут кажуть: «Ми не хочемо йти на вибори». Якщо не хочете йти на вибори, приходьте у сесійний зал і працюйте, приймайте закони в інтересах суспільства, в інтересах молоді. Не тільки розповідайте в себе на округах чи на екранах телебачення про те, що ви піклуєтеся про молодь, а щось робіть для того, щоб молодь не виїжджала з України. А молодь тільки тоді залишиться, коли вона побачить, що і ваші діти живуть в Україні, що і ваші діти здобувають освіту в Україні, що і ваші діти лікуються в Україні. Іншого шляху у нас немає. Інакшого шляху, дійсно, ні в кого з нас немає. Ми можемо втратити Україну, але ми не маємо на це права.

Тому я ще раз звертаюся до всіх присутніх у залі, зверніться до ваших колег: ми повинні почати брати на себе відповідальність за Україну, за майбутнє України, і не лише на словах, а й на ділі. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, колеги. Час, відведений для виступів народних депутатів, вичерпаний.

Запрошую до заключного слова заступника міністра Олександра Йосиповича Ярему. Будь ласка. Підготуватися голові комітету.

ЯРЕМА О.Й. Шановні народні депутати! Дякую за ті позиції, що були висловлені. Насправді не можна не погодитися, що молодіжна політика є міжсекторальною, відповідно питання захисту прав та інтересів молоді ми бачимо в різних сферах. Таким чином вибудовується робота і нашого міністерства. Коли ми розглядаємо питання зайнятості молоді, яке є одним із пріоритетних, то ми опрацьовуємо його спільно з сектором бізнесу, а також із колегами з Міністерства соціальної політики. Якщо говоримо про розвиток навичок і вмінь — працюємо з Міністерством освіти і науки України, з тими громадськими ініціативами, які спрямовані на роботу з молодими людьми. Уся молодіжна політика, особливо в умовах децентралізації, — це політика, яку можливо успішно вибудувати тільки на умовах партнерства і розвитку взаємодії різних секторів держави, органів місцевого самоврядування, бізнесу, громадськості.

Тому я прошу вас підтримати цей проект постанови, щоб дати поштовх подальшому розвитку і формуванню молодіжної роботи, починаючи з громади. Адже, дійсно, у проекті закладено дуже багато важливих моментів щодо того, яким чином молода людина, проживаючи у громаді, може отримати додаткові знання, додаткові можливості розвиватися особисто і розвивати свою громаду. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від комітету до заключного слова запрошується Іван Спориш. Будь ласка, 3 хвилини.

СПОРИШ І.Д. «Блок Петра Порошенка», Вінниччина. Ми вже дуже багато обговорювали, і я думаю, що сьогодні всі в цьому залі підтримають проект постанови. Отже, перед нами три кнопки —

зелена, жовта і червона. Звичайно, ми розуміємо, що всі натиснуть на зелену, але, на жаль, ми не зберемо потрібної кількості голосів.

Молодь на місцях чекає від нас якихось змін. Молодь чекає і житла, і роботи, і ми всі разом повинні направити Рекомендації парламентських слухань на місця, щоб молодь розуміла, що про неї дбають. Я хочу ще раз нагадати, що в цьому залі було більш як 500 дітей, у них так горіли очі, вони виступали з трибуни і сподівалися, що все-таки нарешті зможуть чогось добитися. І кожен народний депутат, виступаючи, говорив про підтримку молоді...

Я хочу попросити, щоб усі зайшли до залу і проголосували за проект постанови, щоб ми її не відкладали. В умовах децентралізації на місцях ми повинні думати передовсім про молодь. І голова об'єднаної територіальної громади буде знати: для того, щоб за нього проголосували в перспективі, він мусить дбати про молодь, надавати молодим людям роботу, житло і молодіжні центри відкривати. Ось про що йдеться. І я думаю, що ми могли б, підтримавши проект постанови, рішення, прийняті на нашому засіданні, направити на місця, до об'єднаних територіальних громад. Все-таки наша молодь заслуговує на те, щоб ми дбали про Україну, бо не буде молоді — не буде України. Дякую і сподіваюся на позитивне рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу запросити депутатів до залу, ми переходимо до прийняття рішення. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Прошу секретаріат оголосити, що ми переходимо до прийняття рішення.

Прошу зайняти робочі місця, ми завершили обговорення. Була можливість, колеги, ми пройшли всі етапи обговорення відповідно до процедури. Переходимо до прийняття рішення.

Отже, колеги, хочу нагадати, що ми розглядаємо проект постанови, а не проект закону, він має одну відмінність: проект постанови може бути перевнесений буквально за кілька днів. Це не становить такої проблеми, як із прийняттям проекту закону.

Я прошу всіх приготуватися до голосування, зайняти робочі місця. Це постанова про організацію роботи Верховної Ради України, і вона може бути перевнесена у разі, якщо не назбираємо достатньої кількості голосів. Ми обговорили важливу тематику, обговорили тему

парламентських слухань, які підготував і провів комітет, і я прошу підтримати рішення, запропоноване комітетом.

Отже, ставиться на голосування проект Постанови «Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Формування та реалізація державної молодіжної політики в Україні в умовах децентралізації» (№ 7383) для прийняття за основу і в цілому. Прошу підтримати рішення комітету, будь ласка.

(3a) - 164.

Рішення не прийнято.

Наголошую ще раз, що комітет може перевнести проект постанови, і я впевнений, що ми знайдемо час для його підтримки. Бажаю вам плідної підготовки для організації і перевнесення цього проекту постанови. Ви зможете на майданчику комітету надати пропозиції, і комітет, я переконаний, їх врахує.

Колеги, ми вже не маємо часу, щоб встигнути розглянути законопроекти, які стоять у порядку денному. Сьогодні дуже важливий і важкий день — робота продовжується в комітетах. І я бажаю, друзі, всім плідної роботи в комітетах.

Завтра у нас насичений і напружений день. І я хотів би, щоб завтра ми були максимально змобілізовані. О 10 годині ранку я запрошую всіх прибути в зал для продовження нашої роботи. А зараз бажаю всім плідної роботи в комітетах.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Дякую вам. Ми сьогодні прийняли три важливі законопроекти і ратифікували угоду, яка дуже важлива для наших міждержавних відносин з Хорватією. Вітаю з цим! До завтра!